

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою

Національної музичної академії України

імені П. І. Чайковського

«13» квітня 2023 року

Голова вченої ради

М.О.Тимошенко/

(протокол №8 від 13.04.2023 р.)

ПРОГРАМИ ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ

для вступників до Національної музичної академії України

імені П.І. Чайковського за напрямками

**02 «Культура і мистецтво» та 03 «Гуманітарні науки»,
спеціальностями**

025 «Музичне мистецтво», 026 «Сценічне мистецтво»,

028 «Менеджмент соціокультурної діяльності»

та 034 «Культурологія»,

за освітніми ступенями «Бакалавр», «Магістр»

КИЇВ – 2023

ЗМІСТ

Загальні вимоги до подання відеозаписів програм вступних випробувань (творчих конкурсів/фахових іспитів).....	3
Програми творчих конкурсів на освітній ступінь «БАКАЛАВР»	
«ФОРТЕШАНО».....	5
«ОРГАН».....	5
«СКРИПКА».....	6
«ОРКЕСТРОВІ СТРУННІ ІНСТРУМЕНТИ».....	6
«ДЕРЕВ'ЯНІ ДУХОВІ ІНСТРУМЕНТИ».....	9
«МІДНІ ДУХОВІ ТА УДАРНІ ІНСТРУМЕНТИ».....	10
«БАЯН ТА АКОРДЕОН».....	13
«НАРОДНІ ІНСТРУМЕНТИ».....	14
«БАНДУРА».....	14
«ОПЕРНИЙ СПІВ».....	15
«КАМЕРНИЙ СПІВ».....	17
«ОПЕРНО-СИМФОНІЧНЕ ДИРИГУВАННЯ».....	18
«КОМПОЗИЦІЯ».....	19
«МУЗИКОЗНАВСТВО».....	20
«ХОРОВЕ ДИРИГУВАННЯ».....	37
«МУЗИЧНА РЕЖИСУРА».....	38
«МЕНЕДЖМЕНТ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ».....	40
Програмні вимоги для спеціальності 034 «КУЛЬТУРОЛОГІЯ».....	41
Програми для вступників на ОС «Бакалавр», які мають право проходити вступні випробування у формі співбесіди (творчого конкурсу).....	42
Програми фахових іспитів на освітній ступінь «МАГІСТР»	
«ФОРТЕШАНО».....	55
«ОРГАН».....	55
«СКРИПКА».....	56
«ОРКЕСТРОВІ СТРУННІ ІНСТРУМЕНТИ».....	56
«ДЕРЕВ'ЯНІ ДУХОВІ ІНСТРУМЕНТИ».....	57
«МІДНІ ДУХОВІ ТА УДАРНІ ІНСТРУМЕНТИ».....	58
«БАЯН ТА АКОРДЕОН».....	58
«НАРОДНІ ІНСТРУМЕНТИ».....	59
«БАНДУРА».....	59
«ОПЕРНИЙ СПІВ».....	60
«КАМЕРНИЙ СПІВ».....	61
«ХОРОВЕ ДИРИГУВАННЯ».....	63
«ОПЕРНО-СИМФОНІЧНЕ ДИРИГУВАННЯ».....	63
«КОМПОЗИЦІЯ».....	64
«МУЗИКОЗНАВСТВО».....	65
«МУЗИЧНА РЕЖИСУРА».....	76
«КУЛЬТУРОЛОГІЯ».....	78
Програми для вступників на ОС «Магістр», які мають право проходити вступні випробування у формі співбесіди (фахового іспиту).....	87
Співбесіда для вступників які вже мають ступінь магістра (нрк7).....	89
Вимоги вступних випробувань для іноземців.....	90

Загальні вимоги до подання відеозаписів програм вступних випробувань (творчих конкурсів/фахових іспитів)

1. У 2023 році вступні випробування (творчі конкурси/фахові іспити) проводяться згідно з Правилами прийому до НМАУ імені П.І. Чайковського у дистанційному асинхронному режимі (за відеозаписами).

Творчі конкурси/фахові іспити оцінюються за 200-бальною шкалою оцінювання (від 100 до 200 балів з кроком в один бал).

2. Програма вступного випробування подається у вигляді єдиного файлу відеозапису. Виконання окремого твору з представленої програми не може перериватися. У записі окремого твору не дозволяється використання елементів спецефектів, аудіо-, відеомонтажу, редагування. Єдиний файл відеозапису всієї програми творчого конкурсу/фахового іспиту може складатися з декількох файлів-окремих творів.

3. Рекомендована загальна тривалість запису – до 20 хвилин або в межах запису випускного іспиту попереднього освітнього ступеня/рівня освіти, якщо інше не зазначено у технічних вимогах для конкретної конкурсної пропозиції.

4. На початку відеозапису обов'язкова процедура ідентифікації вступника. Ідентифікаційний документ (паспорт) вступника на відеозаписі повинен бути достатнього розміру для можливості прочитати ПІБ вступника та розглянути фото. Якщо відеозапис змонтовано з окремих файлів, необхідно дотриматись максимальної впізнаваності, тотожності вигляду (рис обличчя) вступника.

5. Перед виступом абітурієнт демонструє в камеру свій документ, що посвідчує особу, та усно оголошує:

- прізвище, ім'я, по батькові (за наявності);
- призначення запису (для вступного випробування 2022 року в НМАУ імені П. І. Чайковського);
- програму.

6. Єдиний файл відеозапису достатньої якості (HD, FullHD) для прослуховування (відеоідентифікації) розміщується на онлайн-сервісі **Google-диск** (при редагуванні доступу необхідно у контекстному меню файлу **«Отримати посилання»** обрати **«Доступно користувачам, в кого є посилання»** в режимі **«Читач»**) або **будь-якому файлообміннику**. Назва файлу відеозапису має містити ПІБ абітурієнта, ступень освіти, конкурсну пропозицію, форму навчання (бюджет, контракт) та призначення запису (для НМАУ). Наприклад, **«Петренко П.П.-бакалавр-скрипка-бюджет-для НМАУ»**.

Відповідне посилання на перегляд/завантаження відеозапису надсилається під час онлайн-реєстрації для участі у творчому конкурсі/фаховому іспиті.

Разом з єдиним файлом відеозапису вступного випробування подається програма вступного випробування у текстовому форматі (однією строкою) за прикладом: **«1. Й. С. Бах. Прелюдія E-dur BWV 1006, 2. Ф. Соп. Соната, 3. Л. Брауер. Хвала танцю»**. Окремо надаються посилання на нотні матеріали

(для композиторів), план-проспект магістерської роботи (для музикознавців та культурологів).

7. Додаткова організаційна та технічна інформація розміщена на офіційному сайті НМАУ імені П.І. Чайковського у розділі «Абітурієнту» – «Вступ 2023-2024».

**Програми творчих конкурсів на освітній ступінь «БАКАЛАВР»
02 «КУЛЬТУРА І МИСТЕЦТВО»
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 025 «МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО»**

«ФОРТЕПІАНО»

ТВОРЧИЙ КОНКУРС (спеціальний інструмент):

Виконання програми з фахової дисципліни:

Абітурієнт повинен виконати підготовлену програму, яка за ступенем складності відповідає випускній програмі музичного училища або середньої спеціальної музичної школи. Абітурієнт повинен підготувати програму з декількох різножанрових творів напам'ять, продовженням не менше 20 хвилин. Бажано щоб були представлені такі твори:

1. Поліфонічний твір;
2. Перша або друга та третя частини класичної сонати композиторів Віденської школи;
3. Твір вільної форми;
4. Віртуозний етюд;
5. Твір українського композитора.

Технічні вимоги:

На початку відеозапису обов'язкова процедура ідентифікації вступника. Всі твори виконуються напам'ять. Виконання окремого твору з представленої програми не може перериватися. Єдиний файл відеозапису всієї програми творчого конкурсу може складатися з декількох файлів-окремих творів.

Загальна тривалість – до 30 хвилин або в межах запису випускного іспиту попереднього освітнього ступеня/рівня освіти.

«ОРГАН»

ТВОРЧИЙ КОНКУРС (спеціальний інструмент):

Виконання програми з фахової дисципліни:

Абітурієнт повинен надати відеозапис підготовленої програми:

1. Твір І.С.Баха;
2. П'єса композитора-романтика;
3. Твір за вибором абітурієнта.

Технічні вимоги:

На початку відеозапису обов'язкова процедура ідентифікації вступника. Виконання окремого твору з представленої програми не може перериватися. Єдиний файл відеозапису всієї програми творчого конкурсу може складатися з декількох файлів-окремих творів.

Загальна тривалість – до 20 хвилин або в межах запису випускного іспиту попереднього освітнього ступеня/рівня освіти.

«СКРИПКА»

ТВОРЧИЙ КОНКУРС (спеціальний інструмент):

Виконання програми з фахової дисципліни:

Абітурієнт повинен виконати програму, яка включає:

1. Гама, арпеджіо, подвійні ноти;
2. 1 Етюд або 1 каприс;
3. Поліфонія – 2 контрастні частини;

Технічні вимоги:

На початку відеозапису обов'язкова процедура ідентифікації вступника.

Виконання окремого твору з представленої програми не може перериватися.

Єдиний файл відеозапису всієї програми творчого конкурсу може складатися з декількох файлів-окремих творів.

Перед грою абітурієнт усно оголошує:

- ім'я, прізвище
- призначення запису (для вступного випробування 2023 року в НМАУ імені П.І. Чайковського)
- який музичний заклад закінчив;
- програму.

Загальна тривалість – до 20 хвилин або в межах запису випускного іспиту попереднього освітнього ступеня/рівня освіти.

«ОРКЕСТРОВІ СТРУННІ ІНСТРУМЕНТИ»

«АЛЬТ»

ТВОРЧИЙ КОНКУРС (спеціальний інструмент):

Виконання програми з фахової дисципліни:

А. Програмні вимоги:

1) Інструктивний матеріал:

Гама (на 4,8 нот на смичок, або 8,16 нот на смичок);

Тризвуччя (по 3, або по 6, або на один смичок);

Подвійні ноти (по 2, або по 4 на смичок);

Два Етюди / Каприси на різні види техніки.

2) Поліфонічний твір:

Прелюдія, або дві контрастні частини з поліфонічної сюїти.

3) Крупна форма:

Перша частина або Друга та Третя частини концерту.

4) Дві п'єси (кантиленна та рухливого характеру) одна з них українського композитора.

Б. Технічні вимоги:

На початку відеозапису обов'язкова процедура ідентифікації вступника.

Виконання окремого твору з представленої програми не може перериватися. Єдиний файл відеозапису всієї програми творчого конкурсу може складатися з декількох файлів-окремих творів. Виконання крупної форми може бути як з концертмейстером, так і без нього. Якщо гра буде під супровід, прохання до концертмейстерів - максимально скоротити вступ та програші.

Перед грою абітурієнт усно оголошує:

- Ім'я, прізвище
- призначення запису (для вступного випробування 2023 року в НМАУ імені П.І. Чайковського)
- який музичний заклад закінчив
- скільки років грає на інструменті
- програму

Виконання всієї програми виконується обов'язково на пам'ять.

Загальна тривалість – до 30 хвилин або в межах запису випускного іспиту попереднього освітнього ступеня/рівня освіти.

«ВІОЛОНЧЕЛЬ»

ТВОРЧИЙ КОНКУРС (спеціальний інструмент):

Виконання програми з фахової дисципліни «спеціальний інструмент»:

А. Програмні вимоги:

1) Інструктивний матеріал:

Гама (на 4,8 нот на смичок, або 8,16 нот на смичок);

Тризвуччя (по 3, або по 6, або на один смичок);

Подвійні ноти (або по 2, або по 4 на смичок);

Два Етюди / Каприси на різні види техніки.

2) Поліфонічний твір:

Прелюдія, або дві контрастні частини з поліфонічної сюїти.

3) Крупна форма:

Перша частина або Друга та Третя частини концерту.

4) Дві п'єси (кантиленна та рухливого характеру) одна з них українського композитора.

Б. Технічні вимоги:

На початку відеозапису обов'язкова процедура ідентифікації вступника.

Виконання окремого твору з представленої програми не може перериватися. Єдиний файл відеозапису всієї програми творчого конкурсу може складатися з декількох файлів-окремих творів. Виконання крупної форми може бути як з концертмейстером, так і без нього. Якщо гра буде під супровід, прохання до концертмейстерів - максимально скоротити вступ та програші.

Перед грою абітурієнт усно оголошує:

- Ім'я, прізвище
- призначення запису (для вступного випробування 2023 року в НМАУ імені П.І. Чайковського)

- який музичний заклад закінчив
- скільки років грає на інструменті
- програму.

Виконання всієї програми виконується обов'язково на пам'ять.

Загальна тривалість – до 30 хвилин або в межах запису випускного іспиту попереднього освітнього ступеня/рівня освіти.

«КОНТРАБАС»

ТВОРЧИЙ КОНКУРС (спеціальний інструмент):

Виконання програми з фахової дисципліни «спеціальний інструмент»:

А. Програмні вимоги:

1) Інструктивний матеріал:

Гама (на 4,8 нот на смичок, або 8,16 нот на смичок);

Гама штрихами (контрабас) на вибір до 5 видів різних штрихів;

Тризвуччя (по 3, або по 6, або на один смичок);

Два Етюди на різні види техніки.

2) Поліфонічний твір:

Прелюдія, або дві контрастні частини з сюїти (можна замінити поліфонічний твір на старовинну п'єсу).

3) Крупна форма:

Перша або Друга та Третя частини концерту.

4) Дві п'єси (кантиленна та рухливого характеру) одна з них українського композитора.

Б. Технічні вимоги:

На початку відеозапису обов'язкова процедура ідентифікації вступника.

Виконання окремого твору з представленої програми не може перериватися.

Єдиний файл відеозапису всієї програми творчого конкурсу може складатися з декількох файлів-окремих творів. Виконання крупної форми може бути як з концертмейстером, так і без нього. Якщо гра буде під супровід, прохання до концертмейстерів - максимально скоротити вступ та програші.

Перед грою абітурієнт усно оголошує:

- Ім'я, прізвище
- призначення запису (для вступного випробування 2023 року в НМАУ імені П.І. Чайковського)
- який музичний заклад закінчив
- скільки років грає на інструменті
- програму.

Виконання всієї програми виконується обов'язково на пам'ять.

Загальна тривалість – до 30 хвилин або в межах запису випускного іспиту попереднього освітнього ступеня/рівня освіти.

«АРФА»

ТВОРЧИЙ КОНКУРС (спеціальний інструмент):

Виконання програми з фахової дисципліни:

А. Програмні вимоги:

1) Інструктивний матеріал:

Гами (прості та подвійними терціями), арпеджіо, D7 (прості, ламані та в октаву);

Два Етюди на різні види техніки.

2) Крупна форма:

Перша або Друга та Третя частини концерту або Фантазія.

3) Дві п'єси (кантиленна та рухливого характеру) одна з них українського композитора.

Б. Технічні вимоги:

На початку відеозапису обов'язкова процедура ідентифікації вступника.

Виконання окремого твору з представленої програми не може перериватися. Єдиний файл відеозапису всієї програми творчого конкурсу може складатися з декількох файлів-окремих творів. Виконання крупної форми може бути як з концертмейстером, так і без нього. Якщо гра буде під супровід, прохання до концертмейстерів - максимально скоротити вступ та програші.

Перед грою абітурієнт усно оголошує:

- Ім'я, прізвище

- призначення запису (для вступного випробування 2023 року в НМАУ імені П.І. Чайковського)

- який музичний заклад закінчив

- скільки років грає на інструменті

- програму.

Виконання всієї програми виконується обов'язково на пам'ять.

Загальна тривалість – до 30 хвилин або в межах запису випускного іспиту попереднього освітнього ступеня/рівня освіти.

«ДЕРЕВ'ЯНІ ДУХОВІ ІНСТРУМЕНТИ»

(«ФЛЕЙТА», «ГОБОЙ», «КЛАРНЕТ», «ФАГОТ», «САКСОФОН»)

ТВОРЧИЙ КОНКУРС (спеціальний інструмент):

Складність виконуваних творів повинна відповідати рівню вимог для вступника до музичного ЗВО.

Виконання програми з фахової дисципліни:

Абітурієнт повинен виконати програму, яка включає:

1. Гама на вибір абітурієнта у різних варіантах, штрихах і темпах (4-5 хв);

2. Крупна форма:

- можливе виконання Першої, або II-III чч. концерту, сонати (або іншого твору крупної форми), або 2 різнохарактерні твори (віртуозний та кантиленний).

Технічні вимоги:

На початку відеозапису обов'язкова процедура ідентифікації вступника. Виконання окремого твору з представленої програми не може перериватися. Єдиний файл відеозапису всієї програми творчого конкурсу може складатися з декількох файлів-окремих творів. Відеозапис програми може бути представлений з акомпанементом, або без нього (тільки сольна партія). Уся програма виконується напам'ять.

Загальна тривалість – до 20 хвилин або в межах запису випускного іспиту попереднього освітнього ступеня/рівня освіти.

**«МІДНІ ДУХОВІ ТА УДАРНІ ІНСТРУМЕНТИ»
(«ВАЛТОРНА», «ТРУБА», «ТРОМБОН», «ТУБА»)**

ТВОРЧИЙ КОНКУРС (спеціальний інструмент):

Творчий конкурс оцінюється за 200-бальною шкалою оцінювання (від 100 до 200 балів).

Виконання програми з фахової дисципліни:

1. Запис виконання гами.

- Виконавці на трубі виконують гаму до мажор;
- Виконавці на валторні виконують гаму фа мажор;
- Виконавці на тромбоні виконують гаму сі-бемоль мажор;
- Виконавці на тубі виконують гаму сі-бемоль мажор.

Порядок виконання гами: четвертними, восьмими – деташе (Détaché), восьмими – стакато (Staccato), восьмими – легато (Legato), гаму в пунктирному ритмі (восьма з крапкою та шістнадцята), шістнадцятими в штрихах, тризвук. Темп виконання гами – Moderato.

2. Виконавцям на мідних духових інструментах необхідно записати на відео два різнохарактерних твори (віртуозного та кантиленного) або дві частини (швидку та повільну) крупної форми.

Технічні вимоги:

На початку відеозапису обов'язкова процедура ідентифікації вступника. Виконання окремого твору з представленої програми не може перериватися. Єдиний файл відеозапису всієї програми творчого конкурсу може складатися з декількох файлів-окремих творів. Відеозапис програми може бути представлений з акомпанементом, або без нього (тільки сольна партія).

Загальна тривалість – до 20 хвилин або в межах запису випускного іспиту попереднього освітнього ступеня/рівня освіти.

Приклад, послідовності виконання гами.

Moderato
mf

5

9 **Moderato**
mf

13 **Moderato**
mf

17 **Moderato**
mf

21 **Moderato**
mf

25 **Moderato**
mf

28 **Moderato**
mf

30 **Moderato**
mf

«УДАРНІ ІНСТРУМЕНТИ»

ТВОРЧИЙ КОНКУРС (спеціальний інструмент):

Виконання програми з фахової дисципліни:

1. Для виконавців на ударних інструментах необхідно записати на інструменті з невизначеною висотою звучання (малий барабан, установка, пед) володіння двійками з прискоренням та переходом на дріб, володіння парадідлами;
2. Виконавцям на ударних інструментах необхідно записати на відео два різнохарактерних твори на ксилофоні, або маримбі, або вібрафоні та твір для інструменту з невизначеною висотою звучання (малий барабан, установка, пед).

Технічні вимоги:

На початку відеозапису обов'язкова процедура ідентифікації вступника.

Виконання окремого твору з представленої програми не може перериватися. Єдиний файл відеозапису всієї програми творчого конкурсу може складатися з декількох файлів-окремих творів. Відеозапис програми може бути представлений з акомпанементом, або без нього (тільки сольна партія).

Загальна тривалість – до 20 хвилин або в межах запису випускного іспиту попереднього освітнього ступеня/рівня освіти.

«БАЯН ТА АКОРДЕОН»

ТВОРЧИЙ КОНКУРС (спеціальний інструмент)

Виконання програми з фахової дисципліни «спеціальний інструмент»:

1. Поліфонічний твір.
2. Твір великої форми (соната, партита, сюїта... / допускається виконання окремих частин).
3. Твір за вибором.

Вимоги: 1. Різностильова програма з включенням творів оригінального репертуару.

2. Програма має містити твір українського композитора (оригінальний або в перекладенні).

Технічні вимоги:

На початку відеозапису обов'язкова процедура ідентифікації вступника.

Виконання окремого твору з представленої програми не може перериватися. Єдиний файл відеозапису всієї програми творчого конкурсу може складатися з декількох файлів-окремих творів.

Загальна тривалість – до 25 хвилин, або в межах запису випускного іспиту попереднього освітнього ступеня/рівня освіти.

«НАРОДНІ ІНСТРУМЕНТИ»

(«ДОМРА», «ГІТАРА», «БАЛАЛАЙКА», «ЦИМБАЛИ»)

ТВОРЧИЙ КОНКУРС (спеціальний інструмент)

Виконання програми з фахової дисципліни «спеціальний інструмент»:

1. Твір великої форми (1-2 частини концерту, сонати, сюїти, варіації);
2. П'єса кантиленного характеру або для гітари поліфонічний твір;
3. Віртуозний твір

Один з номерів програми має бути твором українського композитора. Для гітаристів один з номерів програми має бути поліфонічним твором.

Технічні вимоги:

На початку відеозапису обов'язкова процедура ідентифікації вступника.

Виконання окремого твору з представленої програми не може перериватися. Єдиний файл відеозапису всієї програми творчого конкурсу може складатися з декількох файлів-окремих творів. Відеозапис програми може бути представлений з акомпанементом, або без нього (тільки сольна партія).

Загальна тривалість – до 20 хвилин або в межах запису випускного іспиту попереднього освітнього ступеня/рівня освіти.

«БАНДУРА»

ТВОРЧИЙ КОНКУРС (спеціальний інструмент)

Виконання програми з фахової дисципліни :

1. Циклічний поліфонічний твір (фуга обов'язкова).
2. Твір великої форми (оригінальний сучасного українського автора або перекладення твору зарубіжного композитора).
3. Один вокальний твір у супроводі бандури (вокальний твір великої форми (думу, арію), романс, обробку української народної пісні, вокальний твір українського або зарубіжного авторів).

Технічні вимоги:

На початку відеозапису обов'язкова процедура ідентифікації вступника.

Виконання окремого твору з представленої програми не може перериватися. Єдиний файл відеозапису всієї програми творчого конкурсу може складатися з декількох файлів-окремих творів. Відеозапис програми може бути представлений з акомпанементом, або без нього (тільки сольна партія).

Загальна тривалість – до 20 хвилин або в межах запису випускного іспиту попереднього освітнього ступеня/рівня освіти.

«ОПЕРНИЙ СПІВ»

ТВОРЧИЙ КОНКУРС (оперний спів)

Виконання програми з фахової дисципліни «оперний спів»:

Абітурієнт повинен надіслати відеозапис підготовленої програми, яка складається з 3-х творів:

1. 2 арії
2. Романс, або народна пісня.

Абітурієнт повинен володіти красивим, сильним по динаміці голосом, яскравого тембрального забарвлення. Мати гарну статуру.

Складові відеозапису фахового вступного випробування:

Абітурієнт повинен себе представити: назвати прізвище та ім'я, вік, який учбовий заклад закінчив, або на якому курсі зараз навчається. Самостійно оголосити кожен твір виконуваної програми.

Всі твори програми потрібно виконувати напам'ять та мовою оригіналу. Допускається використання акомпанементів у вигляді мінусовок. Народна пісня може бути виконана а capella.

Окрім виконання програми, відеозапис повинен також включати вправу на перевірку діапазону голосу: у вигляді арпеджіо з ферматою на верхній ноті для високих голосів та низхідної гами для низьких голосів.

Кожну вправу потрібно виконувати по півтону вверх та вниз на одну голосну. Для **сопрано** бажано розспіватися від «мі» 1-ї октави до «сі бемоль» 2-ї октави вверх:

Для **тенора** бажано розспіватися від «ре» малої октави до «ля» 1-ї октави вверх;

Для **меццо-сопрано** бажано розспіватися від «до» 1-ї октави до «соль» 2-ї октави верх, та вниз від «соль» 1-ї октави до «ля» малої октави:

Для **баритона** бажано розспіватися від «сі» малої октави до «фа» 1-ї октави вверх, та вниз від «соль» малої октави до «ля» великої октави;

Для **баса** бажано розспіватися від «сі» малої октави до «ре» 1-ї октави, та вниз від «соль» малої октави до «фа» великої октави:

Технічні вимоги до відеозапису:

На початку відеозапису обов'язкова процедура ідентифікації вступника.

Відео зйомка повинна проводитися середнім планом, на якому повинно бути чітко видно риси обличчя. Дозволяється монтаж між творами. Під час запису потрібно використовувати справжню акустику залу, класу або іншого приміщення.

Відеозапис повинен бути записаний не раніше січня-червня 2022 року.

Виконання окремого твору з представленої програми не може перериватися.

Єдиний файл відеозапису всієї програми творчого конкурсу може складатися з декількох файлів-окремих творів.

Перед виступом абітурієнт усно оголошує:

- Ім'я, прізвище

- призначення запису (для вступного іспиту 2023 року в НМАУ ім. П.І. Чайковського)
- програму – всі повні назви творів екзаменаційної програми включно з іменами і прізвищами композиторів, іменами і прізвищами авторів слів (для романсів та фрагменту поетичного або прозового твору).

Подані абітурієнтами записи вокальних творів російських авторів приймальною комісією не розглядаються.

Вокальні твори, виконані російською мовою, не розглядаються.

Мовний контент програми вступних іспитів регулюється у відповідності до Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» від 16 липня 2019 року з внесеними змінами 16 липня 2022 року.

[Електронний ресурс] <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19#Text>
[Дата доступу: 18.03.2023 р.] [Назва з екрану]

Загальна тривалість – до 20 хвилин.

«КАМЕРНИЙ СПІВ»

ТВОРЧИЙ КОНКУРС (камерний спів)

Виконання програми з фахової дисципліни «камерний спів»:

Абітурієнт повинен представити комісії відеозапис із трьох вокальних творів:

1. Одна концертна або оперна арія
2. Романс
3. Народна пісня

та продекламованого фрагменту поетичного або прозового твору.

Складові відеозапису

Абітурієнт повинен самостійно представити себе: назвати ім'я та прізвище, надати короткі особисті відомості (інформація про вік, місце навчання, викладачів, тощо) оголосити програму та у зазначеній послідовності виконати три вокальні твори різного характеру (концертну арію з кантати чи ораторії або твір середньої форми старовинного композитора, або оперну арію до 1840 р., та романс і народну пісню), продемонструвавши повний діапазон і приємний тембр голосу, навички володіння співацьким диханням, точну інтонацію, чітку дикцію, виразність, емоційність, артистизм. Після цього абітурієнт має продекламувати поетичний або прозовий твір (фрагмент).

Усі вокальні твори програми, а також фрагмент поетичного або прозового твору виконуються напам'ять. Допускається використання заздальгідь записаних акомпанементів (мінусовок), народна пісня може бути виконана а capella.

Загальна тривалість відеозапису – до 20 хвилин.

Технічні вимоги до відеозапису:

На початку відеозапису обов'язкова процедура ідентифікації вступника.

Під час виконання програми на відео повинно бути чітко видно постать виконавця, в повний зріст, руки та обличчя виконавця – показані одним планом. Відеозйомка проводиться без виключення і зупинки відеокамери, спочатку і до кінця виконання одного твору, тобто твір виконується без зупинки, монтажу, спецефектів. Паузи в записі допускаються лише між творами. У випадку відсутності можливості записати підряд без зупинок для усіх складових фахового вступного випробовування допускається монтаж між творами виконуваної програми з подальшим склеюванням в один відеоролик. При цьому запис творів програми здійснюється не більше ніж у двох локаціях.

Під час запису використовується справжня акустика залу, класу, кімнати або іншого приміщення.

Якість відео має бути достатньою для прослуховування. Відеозапис повинен бути зроблений не раніше півроку до дати вступного випробовування, у горизонтальному або вертикальному форматі екрану.

Перед виступом абітурієнт усно оголошує:

- Ім'я, прізвище

- призначення запису (для вступного іспиту 2023 року в НМАУ ім. П.І. Чайковського)

- програму – всі повні назви творів екзаменаційної програми включно з іменами і прізвищами композиторів, іменами і прізвищами авторів слів (для романсів та фрагменту поетичного або прозового твору).

Подані абітурієнтами записи вокальних творів російських авторів приймальною комісією не розглядаються.

Вокальні твори, виконані російською мовою, не розглядаються.

Мовний контент програми вступних іспитів регулюється у відповідності до Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» від 16 липня 2019 року з внесеними змінами 16 липня 2022 року.

[Електронний ресурс] <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19#Text>

[Дата доступу: 18.03.2023 р.] [Назва з екрану]

«ОПЕРНО-СИМФОНІЧНЕ ДИРИГУВАННЯ»

ТВОРЧИЙ КОНКУРС (диригування та гра на фортепіано)

Виконання фахової програми:

Творчий конкурс з виконання фахової програми для претендентів на здобуття освітнього ступеня «БАКАЛАВР» оперно-симфонічне диригування, має одну складову – диригування одного симфонічного твору (частину симфонії або увертюри). Диригування твору допускається під оригінальний симфонічний запис або у супроводі ілюстрації фортепіано. Відеозапис диригування – це виконання симфонічного твору великої форми (симфонія, симфонічна поема, увертюра) по вибору абітурієнта.

В форматі відеозапису необхідно передбачити зображення диригента в повний зріст, видиму демонстрацію рухів рук та виразності міміки, якість

освітлення та звуку.

Відеозапис творчого конкурсу має бути оформлений/змонтований єдиним безперервним записом загальною тривалістю до 20 хвилин. Паузи в записі допускаються тільки між творами. Всі твори виконуються на пам'ять.

Технічні вимоги:

На початку відеозапису обов'язкова процедура ідентифікації вступника. У форматі відеозапису необхідно передбачити зображення диригента у повний зріст, видиму демонстрацію рухів рук та виразності міміки, якість освітлення та звуку.

Виконання окремого твору з представленої програми не може перериватися. Єдиний файл відеозапису всієї програми творчого конкурсу може складатися з декількох файлів-окремих творів.

Загальна тривалість – до 20 хвилин.

«КОМПОЗИЦІЯ»

ТВОРЧИЙ КОНКУРС (спеціальність):

Загальні вимоги:

Абітурієнт повинен представити власні твори, які б свідчили про наявність необхідних професійних творчих (композиторських) здібностей і навиків формування (експонування та розвитку) образно-тематичного матеріалу. На випробування представляються як інструментальні, так і вокальні, хорові й сольні твори (в тому числі обробки народних пісень). Твори демонструються у живому виконанні (на відеозапису) або в аудіозапису, зробленому будь-яким доступним способом (в тому числі за допомогою різноманітних комп'ютерних програм). Обов'язковим є представлення нотних текстів творів. До творчого конкурсу допускаються лише завершені музичні твори.

Вимоги до форми подавання конкурсних матеріалів:

1. Абітурієнт має надіслати нотні тексти творів та демонстраційні аудіо-або відеоматеріали до них. Загальний обсяг звучання складає до 15 хвилин. За відсутності якісних демонстраційних матеріалів допускається запис відео-демонстрації нотних текстів у авторському виконанні.
2. Абітурієнт також має представити відеозапис (тривалістю 5-7 хвилин), який міститиме особисту розповідь про свій творчий шлях, музичні вподобання та твори, надані комісії. Форма розповіді довільна, яка не дублює інформацію з мотиваційного листа.

Технічні вимоги:

На початку відеозапису обов'язкова процедура ідентифікації вступника.

Виконання окремого твору з представленої програми не може перериватися. Єдиний файл відеозапису всієї програми творчого конкурсу може складатися з декількох файлів-окремих творів. Нотні тексти творів додаються синхронно з посиланням на завантаження єдиного файлу відеозапису у відповідній системі

реєстрації на участь у творчому конкурсі.

Загальна тривалість – до 20 хвилин.

«МУЗИКОЗНАВСТВО»

ТВОРЧИЙ КОНКУРС (сольфеджіо, гармонія, музична література)

Випробування проводиться в обсязі програм з сольфеджіо, гармонії, музичної літератури для закладів фахової передвищої мистецької освіти.

Для проведення творчого конкурсу абітурієнт повинен довільно вибрати чотири питання (одне питання з сольфеджіо, одне питання з гармонії, одне питання з української музичної літератури, одне питання із зарубіжної музичної літератури) і усно висвітлити кожне з них, відповідаючи своїми словами і не читаючи текст з екрану. В усних відповідях оцінюється здатність абітурієнта висловлювати свою думку, виступати перед аудиторією, вміння побудувати чітко структуровану за планом і лаконічну відповідь.

Технічні вимоги:

На початку відеозапису обов'язкова процедура ідентифікації вступника. Кожну відповідь необхідно записати окремим відеофайлом тривалістю до 10 хвилин. Запис відповіді на кожне окреме питання не може перериватися. Єдиний файл відеозапису усіх відповідей на питання творчого конкурсу може складатися з декількох файлів-окремих питань.

Питання для проведення творчого конкурсу:

1. Проспівати одноголосний фрагмент з художньої літератури (див. нотний Додаток 1).
2. Виконати гармонічний аналіз уривку з художнього твору відповідно до запропонованого плану (див. нотний Додаток 2).
3. Дати відповідь на питання з української музики (див. перелік нижче), відповідаючи своїми словами і не читаючи текст з екрану.
4. Дати відповідь на питання з зарубіжної музики (див. перелік нижче), відповідаючи своїми словами і не читаючи текст з екрану.

Теорія музики:

Питання з сольфеджіо

Додаток 1

Проспівати (на вибір) одноголосний фрагмент з художньої літератури:

№1

Вагнер Р. «Нюрнберзькі мейстерзінгери», д. III, пісня Вальтера

[Molto moderato]

As-dur
p

3

3 G-dur
dlm.

B-dur Es-dur

№ 2

Вольф Г. «Крисолов»

Sehr lebhaft

p

h-moll
f

g-moll
ff

11228

№ 3

Вольф Г. «Зневірений закоханий»

Rasch und unmutig

e-moll

E-dur

№ 4

Вольф Г. «Нічні чари»

Sanft fließend

p

gis-moll

D-dur

fis-moll

A-dur

D-dur

rit.

triquillo

pp

a tempo

№ 5

Дебюссі К. «Місячне сяйво»

[Andantino]

rit. a tempo

p

morendo et tres retenu

№ 6

Вагнер Р. «Стій»

Con moto

p

d-moll

cresc.

A-dür

f

№ 7

Бріттен Б. «Пісенька няні»

[Andante piacevole]

espress. Des-dur
più f
f appassionato

№ 8

Массне Ж. «Гаїс», д. II, «Роздум»

Andante $\text{♩} = 60$
dolce

p
p
rall. a tempo
f *pp* *pp*
più cresc. *f*
espress.
p *f* *p*

№ 9

Вольф Г. «Лісова діва»

Musical score for No. 9 by Felix Wolf, 'The Forest Maiden'. The score consists of four staves of music in G major (one sharp) and 3/4 time. The first staff begins with a piano (*pp*) dynamic. The second staff features a melodic line with a long note. The third staff contains a triplet of eighth notes, followed by a *cresc. molto* marking. The fourth staff starts with a forte (*f*) dynamic, includes a triplet, and concludes with a *rit.* (ritardando) and *a tempo* marking.

№ 10

Бах Й. С. Месса h-moll, № 22 , арія тенора

Musical score for No. 10 by Johann Sebastian Bach, 'Tenor Aria from the Mass in B minor'. The score consists of four staves of music in B minor (two sharps) and 3/4 time. The first staff begins with a melodic line. The second staff features a melodic line with a long note. The third staff contains a melodic line with a long note. The fourth staff features a melodic line with a long note.

Питання з гармонії

Додаток 2

Виконати гармонічний аналіз уривку з художнього твору (на вибір):

- а) визначити основну тональність фрагмента та тональності у відхиленнях і модуляції;
- б) визначити вид і структуру акордів;
- в) визначити функціональні зв'язки акордів.

Список творів для аналізу

1. Моцарт В. Фантазія ре мінор, KV 397, Adagio (тт. 12 – 22).
2. Бетховен Л. Соната для ф-но № 16, ор. 31, № 1, ч. II, Adagio (тт. 1 – 17).
3. Шуберт Ф. Музичний момент, ор. 94, № 2, ля-бемоль мажор (тт. 1 – 18).
4. Шопен Ф. Вальс № 12, ор. 70, № 2, ля-бемоль мажор (тт. 1 – 20).
5. Шопен Ф. 24 прелюдії, ор. 28, № 20 (тт. 1 – 8).
6. Шуман Р. Дитячі сцени, ор. 15, «Говорить поет» (тт. 1 – 8).
7. Глієр Р. 12 п'єс для фортепіано, ор. 31, № 3, Колискова (тт. 1 – 21).
8. Глієр Р. 12 п'єс для фортепіано, ор. 31, № 6 Вальс (тт. 1 – 20).
9. Косенко В. 11 етюдів у формі старовинних танців, ор. 8, № 10 (тт. 1 -12).
10. Ревуцький Л. «Ой ходить сон» з циклу «Сонечко».

№ 1

Моцарт В. Фантазія ре мінор, KV 397, Adagio (тт. 12 – 22)

Adagio.

p *f*

p *f*

p

№ 2

Бетховен Л. Соната для ф-но № 16, оп. 31, № 1, ч. II, Adagio (тт. 1 – 17)

Adagio grazioso.

p

leggieramente.

leggieramente.

pp

№ 3

Шуберт Ф. Музыкальный момент, ор. 94, № 2, ля-бемоль мажор (тт. 1 – 18)

Andantino

2. *p*

5 *fp* *p* *pp*

9 *fp*

14 *pp* *f* *p*

№ 4

Шопен Ф. Вальс № 12, ор.70, № 2, ля-бемоль мажор (тт. 1 – 20)

Tempo giusto (♩ = 144) Op. 70 Nr 2

12 *mf* *cresc.*

6

12 *f*

17 *p* *riten.* *a tempo* *mf*

Tad. * Tad. * Tad. * Tad. * Tad. * Tad. * Tad. * Tad. * Tad. * Tad. * Tad. * Tad. * Tad. *

№ 5

Шопен Ф. 24 прелюдії, ор. 28, № 20 (тт. 1 – 8)

Largo

20 *ff*

p *riten.*

№ 6

Шуман Р. Дитячі сцени, ор. 15, «Говорить поет» (тт. 1 – 8)

M.M. ♩ = 112.

13. *p*

Pedal

pp

№ 7

Глієр Р. 12 п'єс для фортепіано, ор. 31, № 3, Колискова (тт. 1 – 21)

Andantino

The musical score is written for piano and consists of 21 measures. It is in the key of B-flat major and 4/4 time. The tempo is marked "Andantino". The dynamic is "pp" (pianissimo). The score includes various fingering and articulation markings, such as slurs, accents, and finger numbers (1-5). The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

№ 8

Глієр Р. 12 п'єс для фортепіано, оп. 31, № 6 Вальс (тт. 1 – 20)

The image displays the first system of a musical score for a waltz. It consists of four systems of music, each with a treble and bass staff. The key signature is two flats (B-flat and E-flat), and the time signature is 3/4. The first system begins with a tempo marking of quarter note = 126 and a dynamic marking of *mf*. The melody in the treble staff features a series of eighth and sixteenth notes, often beamed together, with some notes tied across measures. The bass staff provides a harmonic accompaniment with chords and single notes. The second system continues the melodic and harmonic development. The third system shows a change in the bass line with more active eighth-note patterns. The fourth system concludes with a dynamic marking of *p* and a hairpin crescendo leading to a final chord marked with a fermata.

№ 9

Косенко В. 11 етюдів у формі старовинних танців, ор.8, № 10 (тт.1 -12)

Ангеліні Володимирівні Косенко

Етюд №10

Пів.8 (gis-moll)

Віктор Косенко

Andante . Lugubre

sempre ben tenuto
pp **mp**

dim.

3

№ 10

Ревуцький Л. «Ой ходить сон» з циклу «Сонечко»

Andante

p

Ой хо-дить сон ко-ло ві-кон,

f

p

а дрі-мо-та ко-ло пло-та. Пи-та-еть-ся

dim.

сон дрі-мо-ти: «Де ж ми бу-дем но-чу-ва-ти?»

dim.

28

Усі нотні уривки з наведених художніх творів розміщено в окремому додатку (Додаток 2 до програми вступного випробування з конкурсної пропозиції «Музикознавство») на сайті НМАУ ім. П. І. Чайковського у розділі «Абітурієнту» – «Вступ 2023-2024».

Музична література:**Питання з української музики**

1. Найдавніші жанри українського музичного фольклору.
2. Особливості жанру партесного концерту.
3. Особливості жанру хорового концерту в творчості М. Березовського, Д. Бортнянського, А. Веделя.
4. М. Лисенко. Вокально-хорова творчість. Опера “Тарас Бульба”.
5. М. Леонтович. Обробки українських народних пісень (“Щедрик”. “Дударик”, “Мала мати одну дочку”, “Козака несуть”, “Піють півні”, “Із-за гори кам’яної”).
6. Б. Лятошинський. Симфонія №3.
7. Л. Ревуцький. Симфонія №2.

Рекомендована література:

1. Архімович Л., Гордійчук М. Лисенко : життя і творчість / Л. Архімович, М. Гордійчук. – 3-е вид. – К. : Музична Україна, 1992. – 256 с.
2. Герасимова-Персидська Н. О. Хоровий концерт на Україні в XVII – XVIII ст. / Н. Герасимова-Персидська. – К. : Муз. Україна, 1978. – 183 с.
3. Корній Л. П. Історія української музики / Л. П. Корній. – Київ – Харків – Нью-Йорк : М. П. Коць. – Ч. I. – 1996. – 314 с.; Ч. II. – 1998. – 387 с.; Ч. III. – 2001. – 480 с.

Питання з зарубіжної музики

1. Л. ван Бетховен. Симфонія №№3,5 (за вибором).
2. Ф. Шуберт. Симфонія сі мінор («Незакінчена»).
3. Р. Шуман. Вокальний цикл «Любов поета».
4. Ф. Шопен. Цикл «Прелюдії».
5. Дж. Верді. «Ріголетто».
6. Ж. Бізе. «Кармен».
7. Ф. Ліст. «Прелюди»

Рекомендована література:

1. Козак О. Симфонізм Бетховена: сенси конфлікту // Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти : зб. наук. ст. Вип. 45. Бетховен – terra incognita / Харк. нац. ун-т мистецтв імені І. П. Котляревського ; ред.-упоряд. Г. І. Ганзбург. Харків : Видавництво ТОВ «С. А. М.», 2015. URL: <http://num.kharkiv.ua/intermusic/vypusk45/vypusk45-70-79.pdf>
2. Беляковська Н. В. Творчість Фридерика Шопена у діалозі з оперним мистецтвом його часу // Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. 2010. № 4 (9). С. 29–36.
3. Ганзбург Г. І. Театралізація камерних жанрів у вокальній музиці Роберта Шумана // Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. Київ, 2010. № 4 (9). С. 61–69.

4. Іванова І. Л., Куколь Г. В., Черкашина М. Р. Історія опери. Західна Європа. XVII–XIX століття : навч. посібник / за ред. М. Р. Черкашиної. Київ : Заповіт, 1998. 384 с.
5. Кашкадамова Н. Б. Історія фортепіанного мистецтва XIX ст. : підручник. Тер-нопіль: АСТОН, 2006. 354 с.
6. Корчова О. Р. Вагнер, Дж. Верді та Дж. Пуччіні як творці авторського музичного театру // Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. 2010. № 2 (7). С. 36-43.
7. Купець Л. А. «Кармен» Жоржа Бізе та культурні міфи XX століття // Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. 2013. № 2 (19). С. 44–59.
8. Черкашина-Губаренко М. Р. Музика і театр на перехресті епох : у 2 т. Київ; Суми, 2002. Т. 1. 184 с.; Т. 2. 208 с.

«ХОРОВЕ ДИРИГУВАННЯ»

ТВОРЧИЙ КОНКУРС (диригування та спів)

Виконання фахової програми:

Творчий конкурс для абітурієнтів бакалаврату має дві складові – диригування та спів. Відеозаписи двох складових творчого конкурсу мають бути оформлені/змонтовані єдиним безперервним записом загальною тривалістю до 20 хвилин. Паузи в записі допускаються тільки між творами. Всі твори виконуються напам'ять з художньо-емоційною виразністю.

Перша складова – це диригування одного вокально-симфонічного твору великої форми із супроводом або хорової мініатюри а капелла. Диригування твору допускається під оригінальні вокально-симфонічні, хорові записи або у супроводі ілюстрації фортепіано. Диригування твору виконується зі співом-ілюстрацією сольних або провідних хорових партій абітурієнтом. В форматі відеозапису необхідно передбачити зображення диригента в повний зріст, видиму демонстрацію рухів рук та виразності міміки, якості освітлення та звуку.

Друга складова – це спів вокального твору а капелла. Виконання обробки народної пісні або інших вокальних жанрів без супроводу має на меті продемонструвати красу природнього тембру абітурієнта, чистоту інтонації, вокальні навички та виконавсько-артистичні задатки.

Технічні вимоги:

На початку відеозапису обов'язкова процедура ідентифікації вступника.

Виконання окремого твору з представленої програми не може перериватися. Єдиний файл відеозапису всієї програми творчого конкурсу може складатися з декількох файлів-окремих творів.

Загальна тривалість – до 20 хвилин або в межах запису випускного іспиту попереднього освітнього ступеня/рівня освіти.

02 «КУЛЬТУРА І МИСТЕЦТВО»

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 026 «СЦЕНІЧНЕ МИСТЕЦТВО» «МУЗИЧНА РЕЖИСУРА»

ТВОРЧИЙ КОНКУРС (спеціальність)

Абітурієнт повинен мати здібності до образного мислення та емоційно конкретного втілення сценічного твору. Для абітурієнта з музичної режисури має значення акторське обдарування, організаторські та педагогічні здібності, вміння орієнтуватися в питаннях сучасного театрального життя, оцінювати явища дійсності.

Програма творчого конкурсу з фаху передбачає обрання і виконання за власним бажанням абітурієнта:

- 1) вірша;
- 2) байки;
- 3) арії (з опери, оперети чи мюзиклу) або романсу, або народної чи сучасної пісні;
- 4) фрагменту інструментального твору на будь-якому музичному інструменті;
- 5) розповіді про особисте режисерське бачення сценічного втілення будь-якого епізоду з української або зарубіжної опери, оперети чи мюзиклу, обраного за власним бажанням абітурієнта.

Якість виконання програми оцінюється за такими критеріями: розуміння змісту виконаного твору, особисте ставлення до матеріалу, вміння донести цей зміст і ставлення до аудиторії власними виконавськими засобами, відчуття авторського стилю й жанру твору, емоційність та артистизм виконання. Особливе значення має обґрунтування вибору творів, яскрава громадянська та мистецька позиція виконавців.

Складові відеозапису творчого конкурсу з фаху

Абітурієнт повинен самостійно представити себе: назвати ім'я та прізвище, надати короткі особисті відомості (інформація про вік, місце навчання, викладачів тощо), оголосити кожний твір програми та виконати його у зазначеній послідовності.

Технічні вимоги до відеозапису

На початку відеозапису обов'язкова процедура ідентифікації вступника.

Під час виконання програми на відео повинно бути чітко видно постать виконавця у повний зріст. Виконання окремого твору з представленої програми не може перериватися. Паузи в записі припускаються лише між творами. Єдиний файл відеозапису всієї програми творчого конкурсу може складатися з декількох файлів-окремих творів.

Перед виступом абітурієнт усно оголошує:

- Ім'я, прізвище;

- призначення запису (для вступного іспиту 2023 року в НМАУ ім. П.І. Чайковського);

- програму – всі повні назви творів екзаменаційної програми включно з іменами і прізвищами композиторів, іменами і прізвищами авторів слів для романсів, пісень, літературних творів.

Загальна тривалість відеозапису – до 20 хвилин.

Рекомендована література:

1. Актуальні проблеми музичного театру в контексті соціокультурних викликів сучасності: матер. міжнар. наук.-практ. конф. Київ, 2-3 березня 2020р./НМАУ ім. П.І. Чайковського; ред.-упоряд. О.В. Касьянова. Київ, 2020. 256с.
2. Даць І.В. Формат підготовки режисера музичного театру в соціокультурних реаліях незалежної України// Часопис Національної музичної академії України імені П.І. Чайковського: наук. журнал. Київ, 2021. № 3-4 (52-53). С. 181-202.
3. Ільченко П.І. Режисерський задум оперної вистави крізь призму сучасної театральної естетики // Українське музикознавство, 2020. Вип.46. С.45-57.
4. Касьянова О.В. Особливості інтерпретації танцю в сучасній оперній виставі // Часопис Національної музичної академії України імені П.І. Чайковського : наук. журнал. Київ, 2011. № 2 (11). С. 118-122.
5. Колодуб О. Творчі принципи організації оперної вистави /Олександр Колодуб. Життя, творчість, спогади / авт. -упоряд. І. Колодуб. Київ: Музична Україна, 2006. С. 104 – 112.
6. Паві П. Словник театру / наук. ред. О. Клековкін. Львів, 2006.
7. Світовий та український музичний театр у контексті сучасного культурного дискурсу: матер. міжнар. наук.-практ. конф. Київ, 22-23 лютого 2021р. / НМАУ ім. П.І. Чайковського; ред.-упоряд. О.В. Касьянова. Київ, 2021. 288с.
8. Степурко В.І. Аналіз музичних творів: навч. посібник. Київ: НАКККІМ, 2020. 140с.
9. 100 видатних діячів культури України / авт.-упоряд. О.О. Попельницька, М.В. Оксеніч. Київ: Арій, 2010. 464с.
10. Черкашина-Губаренко М.Р. Структурний аналіз оперного твору (стаття перша)// Часопис Національної музичної академії України імені П.І. Чайковського: наук. журнал. Київ, 2009. №2 (3). С. 58- 78.
11. Черкашина-Губаренко М.Р. Структурний аналіз оперного твору (стаття друга)// Часопис Національної музичної академії України імені П.І. Чайковського: наук. журнал. Київ, 2009. №4 (5). С. 142- 153.
12. Юдова-Романова К.В. Технічні засоби оформлення сценічного простору. Київ: КНУКіМ, 2017. 314с.: іл.

02 «КУЛЬТУРА І МИСТЕЦТВО»**028 «МЕНЕДЖМЕНТ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»**

Для конкурсного відбору осіб, які на основі повної загальної середньої освіти вступають на перший рік навчання для здобуття ступеня бакалавра за спеціальністю 028 «Менеджмент соціокультурної діяльності», зараховуються:

бали національного мультипредметного тесту 2022-2023 років з української мови (перший предмет), математики (другий предмет) та історії України/іноземної мови (третій предмет);

або бали зовнішнього незалежного оцінювання 2021 років з трьох конкурсних предметів (у будь-яких комбінаціях), передбачених Правилами прийому в один з цих років для відповідної спеціальності та джерела фінансування.

03 «ГУМАНІТАРНІ НАУКИ»
Програмні вимоги для спеціальності
034 «КУЛЬТУРОЛОГІЯ»

Для конкурсного відбору осіб, які на основі повної загальної середньої освіти вступають на перший рік навчання для здобуття ступеня бакалавра за спеціальністю 034 «Культурологія», зараховуються:

бали національного мультипредметного тесту 2022-2023 років з української мови (перший предмет), математики (другий предмет) та історії України/іноземної мови (третій предмет);

або бали зовнішнього незалежного оцінювання 2020 - 2021 років з трьох конкурсних предметів (у будь-яких комбінаціях), передбачених Правилами прийому в один з цих років для відповідної спеціальності та джерела фінансування.

ПРОГРАМИ СПІВБЕСІД
для вступників на освітній ступінь БАКАЛАВР,
які мають право проходити вступні випробування у формі співбесіди
(творчого конкурсу)

02 «КУЛЬТУРА І МИСТЕЦТВО»,
СПЕЦІАЛЬНОСТІ 025 «МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО»,
026 «СЦЕНІЧНЕ МИСТЕЦТВО»

Співбесіда – форма вступного випробування, яка передбачає очне оцінювання підготовленості (оцінювання знань, умінь та навичок) вступника з одного, двох або трьох предметів (складових), за результатами якої за кожний предмет (складову) виставляються оцінки за шкалою 100 - 200 (з кроком в один бал) або ухвалюється рішення про негативну оцінку вступника («незадовільно»).

Співбесіда проводиться у формі творчого конкурсу та за відповідними програмними вимогами, вказаними для осіб, які вступають за результатами творчих конкурсів.

1. Проходять вступні випробування у формі співбесіди (творчого конкурсу) та в разі позитивної оцінки (144-200) рекомендуються до зарахування під час вступу для здобуття вищої освіти на основі повної загальної середньої освіти за кошти державного бюджету (за державним замовленням) (крім випадку, якщо в заяві зазначено: «Претендую на участь у конкурсі виключно на місця за кошти фізичних та/або юридичних осіб, повідомлений про неможливість переведення в межах вступної кампанії на місця державного замовлення»):

особи з інвалідністю внаслідок війни відповідно до статті 7 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»;

особи, яким Законом України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» надано право на прийом без екзаменів до державних закладів вищої освіти за результатами співбесіди;

особи з інвалідністю, які неспроможні відвідувати заклад освіти (за рекомендацією органів охорони здоров'я та соціального захисту населення).

Для цих категорій вступників співбесіда може проводитись дистанційно за рішенням закладу вищої освіти.

2. Можуть проходити вступні випробування у формі усної співбесіди (творчого конкурсу)

та в разі отримання кількості балів за кожний з предметів не менше ніж встановлений НМАУ імені П.І. Чайковського мінімальний рівень допускаються до участі в конкурсному відборі під час вступу для здобуття вищої освіти на основі повної загальної середньої освіти:

особи, визнані постраждалими учасниками Революції Гідності, учасниками бойових дій відповідно до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», зокрема ті з них, які проходять

військову службу (крім військовослужбовців строкової служби) в порядку, визначеному відповідними положеннями про проходження військової служби громадянами України.

особи, яким за рішенням регламентної комісії при регіональному центрі оцінювання якості освіти відмовлено в реєстрації для участі в 2022 році в зовнішньому незалежному оцінюванні через неможливість створення особливих (спеціальних) умов (за умови подання до приймальної комісії закладу вищої освіти копії медичного висновку за формою первинної облікової документації N 086-3/о "Медичний висновок про створення особливих (спеціальних) умов для проходження зовнішнього незалежного оцінювання", затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України, Міністерства охорони здоров'я України від 29 серпня 2016 року N 1027/900 "Деякі питання участі в зовнішньому незалежному оцінюванні та вступних іспитах осіб, які мають певні захворювання та/або патологічні стани, інвалідність", зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 27 грудня 2016 року за N 1707/29837, що завірений підписом секретаря регламентної комісії при регіональному центрі оцінювання якості освіти і печаткою регіонального центру оцінювання якості освіти, та відповідного витягу з протоколу засідання регламентної комісії при регіональному центрі оцінювання якості освіти);

особи, яким на запит щодо можливості створення спеціальних умов для проходження національного мультипредметного тесту Українським центром оцінювання якості освіти надано відмову в їх створенні через відсутність організаційно-технологічних можливостей (за умови подання до приймальної комісії закладу вищої освіти медичного висновку, у якому зазначено про необхідність створення певних умов для проходження національного мультипредметного тесту, та відповідного підтвердження Українського центру оцінювання якості освіти про неможливість їх створення).

Особи цих категорій беруть участь у конкурсному відборі за результатами співбесіди (творчого конкурсу) або зовнішнього незалежного оцінювання 2020 - 2021 років, національного мультипредметного тесту 2023 року. Якщо такі особи допущені до конкурсного відбору на відкриту або фіксовану конкурсну пропозицію на основі повної загальної середньої освіти, вони беруть участь у конкурсному відборі в межах квоти-1 на місця державного замовлення (крім випадку, якщо в заяві зазначено: «Претендую на участь у конкурсі виключно на місця за кошти фізичних та/або юридичних осіб, повідомлений про неможливість переведення в межах вступної кампанії на місця державного замовлення»).

Вступники з числа осіб з порушенням зору, які використовують(вали) в процесі навчання шрифт Брайля та потребують створення особливої (спеціальної) умови за кодом 0205 Переліку особливих (спеціальних) умов, що створюються для осіб з особливими освітніми потребами в пунктах проведення зовнішнього незалежного оцінювання, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України, Міністерства охорони здоров'я України від 29 серпня 2016 року N 1027/900, зареєстрованого у Міністерстві юстиції

України 27 грудня 2016 року за N 1708/29838, беруть участь у конкурсному відборі за результатами співбесіди (творчого конкурсу) або зовнішнього незалежного оцінювання 2020 - 2021 років.

3. Можуть проходити вступні випробування у формі співбесіди (творчого конкурсу) замість національного мультипредметного тесту та в разі отримання кількості балів за кожний з предметів не менше ніж встановлений НМАУ імені П.І. Чайковського мінімальний рівень допускаються до участі в конкурсному відборі під час вступу для здобуття вищої освіти на основі повної загальної середньої освіти:

особи, місцем проживання яких є тимчасово окупована територія, територія населених пунктів на лінії зіткнення або які переселилися з неї після 01 січня 2022 року.

Такі особи беруть участь у конкурсному відборі за результатами співбесіди (творчого конкурсу) або національного мультипредметного тесту. Якщо громадяни України з числа таких осіб допущені до конкурсного відбору на відкриту або фіксовану конкурсну пропозицію, вони беруть участь у конкурсному відборі в межах квоти-2 на місця державного замовлення (крім випадку, якщо в заяві зазначено: «Претендую на участь у конкурсі виключно на місця за кошти фізичних та/або юридичних осіб, повідомлений про неможливість переведення в межах вступної кампанії на місця державного замовлення»).

У 2022 році для цих категорій вступників співбесіда (творчий конкурс) проводиться за рішенням НМАУ імені П.І. Чайковського у дистанційному асинхронному режимі (по відеозаписах).

**02 «КУЛЬТУРА І МИСТЕЦТВО»
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 028 «МЕНЕДЖМЕНТ
СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»,
03 «ГУМАНІТАРНІ НАУКИ»
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 034 «КУЛЬТУРОЛОГІЯ»**

Співбесіда – форма вступного випробування, яка передбачає очне оцінювання підготовленості (оцінювання знань, умінь та навичок) вступника з одного, двох або трьох предметів (складових), за результатами якої за кожний предмет (складову) виставляються оцінки за шкалою 100 - 200 (з кроком в один бал) або ухвалюється рішення про негативну оцінку вступника («незадовільно»).

Співбесіда проводиться за рішенням НМАУ імені П.І. Чайковського у дистанційному режимі за чинними програмами національного мультипредметного тесту.

1. Проходять вступні випробування у формі співбесіди та в разі позитивної оцінки рекомендуються до зарахування під час вступу для здобуття вищої освіти на основі повної загальної середньої освіти за кошти державного бюджету (за державним замовленням) (крім випадку, якщо в заяві зазначено: «Претендую на участь у конкурсі виключно на місця за кошти фізичних та/або юридичних осіб, повідомлений про неможливість переведення в межах вступної кампанії на місця державного замовлення»):

особи з інвалідністю внаслідок війни відповідно до статті 7 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»;

особи, яким Законом України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» надано право на прийом без екзаменів до державних закладів вищої освіти за результатами співбесіди;

особи з інвалідністю, які неспроможні відвідувати заклад освіти (за рекомендацією органів охорони здоров'я та соціального захисту населення).

Для цих категорій вступників співбесіда може проводитись дистанційно за рішенням закладу вищої освіти.

2. Можуть проходити вступні випробування у формі співбесіди та в разі отримання кількості балів за кожний з предметів не менше ніж встановлений НМАУ імені П.І. Чайковського мінімальний рівень допускаються до участі в конкурсному відборі під час вступу для здобуття вищої освіти на основі повної загальної середньої освіти:

особи, визнані постраждалими учасниками Революції Гідності, учасниками бойових дій відповідно до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», зокрема ті з них, які проходять військову службу (крім військовослужбовців строкової служби) в порядку, визначеному відповідними положеннями про проходження військової служби громадянами України.

особи, яким за рішенням регламентної комісії при регіональному центрі оцінювання якості освіти відмовлено в реєстрації для участі в 2022 році в зовнішньому незалежному оцінюванні через неможливість створення особливих (спеціальних) умов (за умови подання до приймальної комісії закладу вищої освіти копії медичного висновку за формою первинної облікової документації N 086-3/о "Медичний висновок про створення особливих (спеціальних) умов для проходження зовнішнього незалежного оцінювання", затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України, Міністерства охорони здоров'я України від 29 серпня 2016 року N 1027/900 "Деякі питання участі в зовнішньому незалежному оцінюванні та вступних іспитах осіб, які мають певні захворювання та/або патологічні стани, інвалідність", зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 27 грудня 2016 року за N 1707/29837, що завірений підписом секретаря регламентної комісії при регіональному центрі оцінювання якості освіти і печаткою регіонального центру оцінювання якості освіти, та відповідного витягу з протоколу засідання регламентної комісії при регіональному центрі оцінювання якості освіти);

особи, яким на запит щодо можливості створення спеціальних умов для проходження національного мультипредметного тесту Українським центром оцінювання якості освіти надано відмову в їх створенні через відсутність організаційно-технологічних можливостей (за умови подання до приймальної комісії закладу вищої освіти медичного висновку, у якому зазначено про необхідність створення певних умов для проходження національного мультипредметного тесту, та відповідного підтвердження Українського центру оцінювання якості освіти про неможливість їх створення).

Особи цих категорій беруть участь у конкурсному відборі за результатами співбесіди (творчого конкурсу) або зовнішнього незалежного оцінювання 2020 - 2021 років, національного мультипредметного тесту 2022-2023 років. Якщо такі особи допущені до конкурсного відбору на відкриту або фіксовану конкурсну пропозицію на основі повної загальної середньої освіти, вони беруть участь у конкурсному відборі в межах квоти-1 на місця державного замовлення (крім випадку, якщо в заяві зазначено: «Претендую на участь у конкурсі виключно на місця за кошти фізичних та/або юридичних осіб, повідомлений про неможливість переведення в межах вступної кампанії на місця державного замовлення»).

Вступники з числа осіб з порушенням зору, які використовують(вали) в процесі навчання шрифт Брайля та потребують створення особливої (спеціальної) умови за кодом 0205 Переліку особливих (спеціальних) умов, що створюються для осіб з особливими освітніми потребами в пунктах проведення зовнішнього незалежного оцінювання, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України, Міністерства охорони здоров'я України від 29 серпня 2016 року N 1027/900, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 27 грудня 2016 року за N 1708/29838, беруть участь у конкурсному відборі за результатами співбесіди (творчого конкурсу) або зовнішнього незалежного оцінювання 2020 - 2021 років.

3. Можуть проходити вступні випробування у формі співбесіди (творчого конкурсу) замість національного мультипредметного тесту та в разі отримання кількості балів за кожний з предметів не менше ніж встановлений НМАУ імені П.І. Чайковського мінімальний рівень допускаються до участі в конкурсному відборі під час вступу для здобуття вищої освіти на основі повної загальної середньої освіти:

особи, місцем проживання яких є тимчасово окупована територія, територія населених пунктів на лінії зіткнення або які переселилися з неї після 01 січня 2022 року.

Такі особи беруть участь у конкурсному відборі за результатами співбесіди (творчого конкурсу) або національного мультипредметного тесту. Якщо громадяни України з числа таких осіб допущені до конкурсному відбору на відкриту або фіксовану конкурсну пропозицію, вони беруть участь у конкурсному відборі в межах квоти-2 на місця державного замовлення (крім випадку, якщо в заяві зазначено: «Претендую на участь у конкурсі виключно на місця за кошти фізичних та/або юридичних осіб, повідомлений про неможливість переведення в межах вступної кампанії на місця державного замовлення»).

Порядок проведення співбесіди.

Співбесіда проводиться у формі усного опитування з трьох конкурсних предметів – української мови, історії України та іноземної (англійської або французької) мови – за відповідними чинними програмами національного мультипредметного тесту.

На початку співбесіди вступник обирає по одному білету з трьох конкурсних предметів, кожен з яких містить два питання. Тривалість опитування одного вступника з кожного конкурсного предмета не може перевищувати 10 хвилин. Загальна тривалість опитування вступника під час співбесіди – до 30 хвилин.

Під час співбесіди екзаменатори відмічають правильність відповідей вступника у відповідному протоколі.

Для вступників, хто проходить вступні випробування у формі співбесіди та в разі позитивної оцінки має право отримати рекомендацію до зарахування під час вступу для здобуття вищої освіти на основі повної загальної середньої освіти за кошти державного бюджету, за результатами співбесіди ухвалюється протокольне рішення: «рекомендувати до зарахування» або «не рекомендувати до зарахування». Інші вступники, хто може проходити вступні випробування у формі співбесіди замість національного мультипредметного тесту, в разі отримання кількості балів за кожний з предметів не менше ніж встановлений НМАУ імені П.І. Чайковського мінімальний рівень допускаються до участі в конкурсному відборі під час вступу для здобуття вищої освіти на основі повної загальної середньої освіти.

УКРАЇНСЬКА МОВА

Зміст завдань блоку НМТ з української мови у білетах відповідає чинній програмі з української мови. Зверніть увагу, що у відповідній програмі необхідна лише та частина, що стосується української мови. Ця частина охоплює всі мовні теми, вивчення яких передбачено в шкільному курсі української мови, а саме: фонетика, орфоєпія, орфоґафія, лексика та фразелогія, словотвір, синтаксис, пунктуація та стилістика.

1. Фонетика як наука: голосні та приголосні звуки, звукосполучення.
2. Орфоєпія як наука: вимова голосних та приголосних звуків і звукосполучень, наголос, поділ слова на склади.
3. Орфоґафія як наука. Основні правила правопису української мови: спрощення, подвоєння, вживання великої літери, написання афіксів та закінчень тощо.
4. Лексикологія як наука (однозначні та багатозначні слова, омоніми, синоніми, антоніми; лексика за походженням; активна та пасивна лексика; професійна, діалектна, розмовна, книжна лексика тощо).
5. Фразеологія як наука. Класифікації фразеологізмів (за походженням, за головним словом, за структурою тощо).
6. Будова слова (префікс, корінь, суфікс, закінчення). Словотвір. Складні слова та принципи їх написання.
7. Морфологія як наука. Самостійні та службові частини мови. Вигук.
8. Іменник як частина мови, його категорії (рід, число, відміна, відмінок).
9. Прикметник як частина мови, його категорії (рід, число, відмінок, ступені порівняння).
10. Числівник як частина мови. Розряди числівників. Відмінювання числівників.
11. Займенник як частина мови. Розряди займенників. Відмінювання займенників.
12. Дієслово як частина мови, його категорії (рід, число, час, стан, спосіб).
13. Дієприкметник як особлива форма дієслова, його категорії.
14. Дієприслівник як особлива форма дієслова, його категорії.
15. Прислівник як частина мови (основні принципи правопису, ступені порівняння).
16. Службові частини мови (сполучник, прийменник, частка).
17. Синтаксис як наука.
18. Поняття про словосполучення (сполуки слів, які виступають словосполученнями та які не виступають; підрядний і сурядний зв'язок; головне й залежне слово; види словосполучень за структурою, головним словом тощо) та речення.
19. Головні (підмет та присудок) та другорядні (означення, додаток, обставина) члени речення.
20. Просте речення, його типи (повне та неповне; поширене та непоширене; номінативне, узагальнено-особове, безособове, означено-особове, неозначено-особове).

21. Складне речення, його типи (складносурядне, складнопідрядне, безсполучникове, речення з різними типами зв'язку).
22. Ускладнені речення (речення зі вставними словами, словосполученнями, реченнями; речення з однорідними членами; відокремлені члени речення тощо).
23. Пунктуація як наука. Основні принципи української пунктуації.
24. Стилїстика як наука. Стилї української мови.

Рекомендована література

1. Авраменко О., Тищенко О. Українська мова: правопис у таблицях, тестові завдання. К. : Книголав, 2021. 452 с.
2. Авраменко О. Українська мова та література. 2022. К.: Грамота, 2021. 567 с.
3. Антонюк Н. Українська мова: довідник труднощів. К.: Грамота, 2021. 80 с.
4. Бондар О. І., Карпенко Ю. О., Микитин-Дружинець М. Л. Сучасна українська мова. К.: Академія, 2016. 345 с.
5. Глазова О.П. Українська мова. Граматика. К.: «Освіта», 2019. 567 с.
6. Глазова О.П. Українська мова. Синтаксис. К.: «Освіта», 2019. 568 с.
7. Головащук І.С. Словник-довідник з правопису. К. : Наукова думка, 2019. 212 с.
8. Данилевська О. Українська мова: комплексне видання. К.: Літера, 2021. 276 с.
9. Заболотний О.В., Заболотний В.В. Українська мова і література. Повний курс підготовки. К.: Літера, 2021. 388 с.
10. Калинич О. Українська мова. Посібник підготовки до ЗНО. Тернопіль: Астон, 2021. 233 с.
11. Новий український правопис. К., 2021. 284 с.
12. Сучасна українська мова / [ред. О.Пономарів]. К. : Либідь, 2017. 400 с.
13. Чукіна В. Граматика української мови в таблицях і схемах. 7-11 клас. К., 2015. - 345 с.
14. Український правопис: / НАН України, Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні; Інститут української мови. — К.: Наук. думка, 2020. — 288 с.

ІСТОРІЯ УКРАЇНИ

Зміст завдань блоку НМТ з історії України у білетах відповідає чинній програмі з історії України.

У 2023 році у блоці НМТ з історії України підлягає опитуванню лише теми, які відносяться до історичного періоду: «Історія України 1914 р.– початку ХХІ ст.», а саме:

1. Україна в роки Першої світової війни
2. Початок Української революції
3. Розгортання Української революції. Боротьба за відновлення державності

4. Встановлення комуністичного тоталітарного режиму в Україні
5. Утвердження більшовицького тоталітарного режиму в Україні
6. Західноукраїнські землі в міжвоєнний період
7. Україна в роки Другої світової війни
8. Україна в перші повоєнні роки
9. Україна в умовах деєталінізації
10. Україна в період загострення кризи радянської системи
11. Відновлення незалежності України
12. Становлення України як незалежної держави
13. Творення нової України

Рекомендована література

1. Баран В.К., Даниленко В.М. Україна в умовах сис- темної кризи (1946–1980-і рр.) / В.К. Баран, В.М. Даниленко. – К., 1999.
2. Бойко О.Д. Історія України / О.Д.Бойко. – К., 2005
3. Грицак Я.Й. Нарис історії України. Формування модерної української нації ХІХ — ХХ століття / Я.Й. Грицак. – К., 2000.
4. Гунчак Т.Г. Україна: ХХ століття / Т.Г. Гунчак. – К., 2005.
5. Лановик Б. Історія України / Б.Лановик. – К., 2005.
6. Литвин В.М., Мордвінцев В.М., Слюсаренко А.Г. Історія України: Навч. посібник. – К., 2002.
7. Попович М.В. Нарис історії культури України / М.В. Попович. – К., 2001.
8. Україна в епіцентрі протистояння світових систем (1939–1989). – К., 2021.

ІНОЗЕМНА МОВА **(АНГЛІЙСЬКА АБО ФРАНЦУЗЬКА)**

Зміст завдань з іноземної мови (англійської або французької) побудований на чинній програмі ЗНО з іноземної мови та передбачає перевірку знань вступника в межах наступних тематичних розділів:

1. Я, моя родина, мої друзі
місце проживання,
члени сім'ї, їхній вік, заняття,
щоденні справи,
друзі та їхні уподобання
друзі по листуванню,
стосунки з товаришами,
особистість та її якості,
зовнішність людини,
риси характеру,
толерантність, гуманність, благодійність,
ведення домашнього господарства
2. Відпочинок і дозвілля
вільний час,
канікули,

	види відпочинку та занять, хобі, захоплення, розваги, активний відпочинок
3.Мистецтво	види та жанри мистецтва, вплив мистецтва на естетичний розвиток людини, мистецькі фестивалі кіно, театр, живопис, телебачення, враження та емоції, відвідування мистецьких закладів для самоосвіти
4.Кіно, театр, телебачення	жанри мистецтва, відвідування театру, кінотеатру, характеристика фільму, вистави , телепрограми, видатні актори
5.Живопис	жанри живопису, відомі художники та їхні твори, опис картини, видатні митці України та країн, мова яких вивчається
6.Музика	улюблені музичні стилі, музичні жанри музичні інструменти, музиканти, композитори, виконавці, відвідування концерту
7.Література	літературні жанри, улюблений письменник, характеристика прочитаної книги, видатні письменники України та країн, мова яких вивчається
8.Погода, природа і навколишнє середовище	пори року, погода, природні явища, рослинний та тваринний світ.
9.Молодь та молодіжна культура	молодіжні організації, молодіжний рух у світі, течії молодіжної культури. життя і проблеми молоді
10.Рідне місто, село,	місцезнаходження, основні історичні та культурні відомості
11.Україна	географічне положення, населення, клімат України, адміністративний та політичний устрій, державні свята, великі міста, Київ, визначні місця та пам'ятки історії
12.Країни, мови яких вивчаються	географічне положення та клімат, природні ресурси, населення, адміністративний та політичний устрій, столиця, державні свята,

визначні місця та пам'ятки історії

Англійська мова

Перелік тем практичної граматики англійської мови

1. The use of Present tenses in English (Indefinite, Continuous and Perfect): comparison of present tenses in English
2. Present Perfect tense and Past Indefinite tense: peculiarities of the use. Past Continuous tense.
3. Comparison of the use of past tenses in English. Degrees of comparison of adjectives
4. Future Indefinite, Future Continuous and Future Perfect tenses. Comparison of the use of future tenses in English. Modal verbs
5. Sequences of tenses. Peculiarities of the use of subordinate sentences of condition and time with Future tenses.
6. Perfect Continuous tenses (Present, Past, Future).
7. Plural of Nouns: Countable and uncountable nouns.
8. Adjectives and Adverbs. The use of Articles (Definite and Indefinite)
9. Passive Voice: Indefinite tenses, Continuous tenses, Perfect tenses. Passive with modal verbs
10. Gerund, Gerund verbs and phrases. The role of prepositions for Gerund. Prepositions of time and place
11. Personal and possessive pronouns. Some / Any / No. Possessive case of nouns. All types of questions in different tenses
12. Numerals. Constructions Neither...Nor / Either...Or
13. Constructions There is / There are. Complex Object
14. The Infinitive. The Infinitive verbs and phrases
15. The Infinitive constructions with modal verbs
16. Conditional 1. Conditional 2. Conditional 3
17. Complex Subject

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні джерела

1. А.Б. Коганов. Сучасна англійська мова: Розмовні теми (лексика, тексти, діалоги, вправи). – К.: А.С.К., 2000. Кн.1.
2. А.Б. Коганов. Сучасна англійська мова: Розмовні теми (лексика, тексти, діалоги, вправи). – К.: А.С.К., 2000. Кн.2.
3. О.Д. Карп'юк. Підручник з англійської мови для 10 кл. – Видавництво Карпюка, 2003.
4. О.Д. Карп'юк. Підручник з англійської мови для 11 кл. – Видавництво Карпюка, 2003.
5. В.М.Плахотник, Р.Ю.Мартінова Англійська мова. Підручник для 10 кл. – К. «Освіта», 2001.
6. В.М.Плахотник, Р.Ю. Мартінова Англійська мова. Підручник для 11 кл. – К. «Освіта», 2001.

7. В.К. Шпак, Англійська мова для повсякденного спілкування.-К.: Вища шк., 2000.
8. Н.В. Пестрякова. 151 розмовна тема з англійської мови.-Х.: Торсінг, 2000.
9. Н.М.Жилко, Л.С.Панова. Вправи з граматики англійської мови.-К.,1995

Допоміжні джерела

1. Н.А.Лапоногова, Т.І.Саєнко. Українсько-англійський розмовник.-К.,1994.
2. Е. Мінінг “Розмовник на побутову тематику”.
3. Голицынский Ю.Б. Spoken English: Пособие по разговорной речи. СПб.: КАРО, 2003
4. Ю.Б.Голіцинський Граматика. Збірник вправ.-К.,2005
5. Н.В. Тучина, Т.К. Меркулова, В.С. Кузьміна. Speak English with Pleasure. – Х.: Торсінг, 2001.
6. Иноземцева В.А., Саттон Дж. Начальный курс английского разговора языка: Учеб. Для ин-тов и фак. Иностран яз-м.: Висш. Шк., 1989

Французька мова

Перелік тем практичної граматики французької мови

- 1.Les articles indéfinis, définis et partitifs
- 2.Nom: le masculin et le féminin, le singulier et le pluriel
- 3.Pronom: les pronoms toniques, les pronoms interrogatifs, le pronom indéfini, les pronoms en et y, les pronoms relatifs;
- 4.Adjectif : les adjectifs possessifs, les adjectifs démonstratifs ; l'accord: le masculin et le féminin, le singulier et le pluriel ; les comparatifs de l'adjectif
- 5.Adverbe : les adverbes de fréquence ; les adverbes de quantité ; les adverbes de manière, les adverbes de temps, les adverbes d'intensité, les adverbes en – y
- 6.Nombre : les nombres cardinaux et ordinaux
- 7.Verbe : le présent de l'indicatif, l'impératif, la négation, l'interrogation, le futur proche, le passé récent, le passé composé, l'imparfait, le passé composé opposé à l'imparfait, le plus-que-parfait, le futur simple, le conditionnel présent, le futur dans le passé, le passif ; le subjonctif, le gérondif, le participe présent et passé
- 8.La concordance des temps
- 9.Préposition : les prépositions de lieu, la situation dans l'espace, les prépositions de temps
10. Restriction Ne...que
- 11.La condition si+ /présent / futur
- 12.L'hypothèse si+ imparfaif/conditionnel présent
- 13.Le regret si+ plus-que-parfait/conditionnel présent ou passé
14. La mise en relief

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні джерела

1. Bertet A. Alter ego.Méthode de français A1.-A2 – P. : 2006
2. G. Mauger "Le français accéléré". - P., 1991.

3. Рабош Г. Французька мова. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Г. Рабош. – К. : Нова книга, 2013. – 464 с.
4. Крючков Г.Г. Прискорений курс французької мови / Г.Г.Крючков, М.П.Мамотенко, В.С.Хлопук, В.С.Воеводська. – К. : А.С.К., 2005.
5. Опацький С. – Français niveau debutant: підруч. для вищ. навч. закл., – Ірпінь: Перун, 2000. –330 с.

Допоміжні джерела

1. Дауэ К.Н., Жукова Н.Б. – Справочник по грамматике французского языка, М.:Просвещение,1997. –270 с.
2. Донец И.И., Соломарская И.А. Учебник французского языка.- К., 1990
3. Матвійшин В.Г. Бізнес-курс французької мови / В.Г.Матвійшин, В.П.Ховхун. – М. :Логос, 2005.
4. Попова И.Н., Казакова Ж.А.,Ковальчук Г.М.. – Французька мова, М.: Нестор, 2003. –576с.
5. Потушанская Л.Л. и др.. Французский язык. Практический курс: Продвинутый этап. – М.,1990
6. Самсонова А. З. Посібник з граматики французької мови / А.З.Самсонова. – К.: Кондор,2006.
7. Шамрай О. В. Навчальний посібник з французької мови / О. В. Шамрай. – Харків :ХНАДУ, 2008. – 92 с.
8. Moreau P. La Critique littéraire en France// P. : Armand Collin, 1969. – 206 p.
9. Clayet-Michaud M., 2002. Le Nombre d'or. Paris: Que sais-je?.
10. Augé H. Tout va bien. Méthode de français. - CLE International, Paris, 2005
11. Augé H. Tout va bien. Méthode de français.Cahier d'exercices. - CLE International, Paris,2005
12. Siréjols E. Vocabulaire en dialogues / Siréjols E – P. : CLE International, 2008. – 128 p.
13. Poisson-Quinton S. Grammaire expliquée du français / Poisson-Quinton S. – P. : CLEInternational, 2007. – 430 p.
14. Grégoire M., Thiévenaz O., Franco E. – Grammaire progressive du français, Cle international, 1995. –252 p

**Програми фахових випробувань
на освітній ступінь «МАГІСТР»**

**02 «КУЛЬТУРА І МИСТЕЦТВО»
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 025 «МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО»**

«ФОРТЕШАНО»

ФАХОВИЙ ІСПИТ (спеціальний інструмент)

Виконання програми з фахової дисципліни:

Абітурієнт повинен виконати підготовлену програму, яка за ступенем складності відповідає випускній програмі освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр», з обов'язковим включенням поліфонічного твору.

Технічні вимоги:

На початку відеозапису обов'язкова процедура ідентифікації вступника. Всі твори виконуються напам'ять. Єдиний файл відеозапису всієї програми фахового іспиту може складатися з безперервного виступу або з декількох змонтованих файлів-окремих творів. Виконання окремого твору з представленої програми не може перериватися.

Загальна тривалість – до 30 хвилин або в межах запису випускного іспиту попереднього освітнього ступеня/рівня освіти.

«ОРГАН»

ФАХОВИЙ ІСПИТ (спеціальний інструмент)

Виконання програми з фахової дисципліни:

Абітурієнт повинен надати відеозапис підготовленої програми, яка за ступенем складності відповідає випускній програмі освітнього ступеня «бакалавр» та складається з двох або декількох творів різного стильового та жанрового визначення.

Технічні вимоги:

На початку відеозапису обов'язкова процедура ідентифікації вступника. Єдиний файл відеозапису всієї програми фахового іспиту може складатися з безперервного виступу або з декількох змонтованих файлів-окремих творів. Виконання окремого твору з представленої програми не може перериватися.

Загальна тривалість програми – до 20 хвилин або в межах запису випускного іспиту попереднього освітнього ступеня/рівня освіти.

«СКРИПКА»**ФАХОВИЙ ІСПИТ (спеціальний інструмент)****Виконання програми з фахової дисципліни:**

Абітурієнт повинен виконати підготовлену програму, яка за ступенем складності відповідає випускній програмі освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр»:

1. Поліфонічний твір: 2 частини;
2. Крупна форма: Перша, або 2 та 3 частини концерту;

Технічні вимоги:

На початку відеозапису обов'язкова процедура ідентифікації вступника.

Єдиний файл відеозапису всієї програми фахового іспиту може складатися з безперервного виступу або з декількох змонтованих файлів-окремих творів.

Виконання окремого твору з представленої програми не може перериватися.

Виконання крупної форми може бути як з концертмейстером так і без нього.

Перед грою абітурієнт усно оголошує:

- ім'я, прізвище
- призначення запису (для вступного іспиту 2023 року в НМАУ імені П. І. Чайковського)
- який музичний заклад закінчив;
- програму.

Загальна тривалість – до 20 хвилин або в межах запису випускного іспиту попереднього освітнього ступеня/рівня освіти

«ОРКЕСТРОВІ СТРУННІ ІНСТРУМЕНТИ»**ФАХОВИЙ ІСПИТ (спеціальний інструмент)**

Абітурієнт повинен виконати підготовлену програму, яка за ступенем складності відповідає випускній програмі освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр».

Виконання програми з фахової дисципліни**«АЛЬТ»****«ВІОЛОНЧЕЛЬ»****«КОНТРАБАС»**

- 1) Поліфонічний твір:
Прелюдія, або дві контрастні частини з поліфонічної сюїти.
- 2) Крупна форма – два концерти:
 - Перша або Друга та Третя частини концерту класичної доби;
 - Перша або Друга та Третя частини концерту романтичної доби.
- 3) Дві п'єси (кантиленна та віртуозного характеру) одна з них українського композитора.

Виконання програми з фахової дисципліни
«АРФА»

- 1) Поліфонічний твір або розгорнута п'єса;
- 2) Крупна форма – два твори (класичної доби та романтичної доби):
 - Перша або Друга та Третя частини концерту
 - Фантазія /- Варіації
- 3) Дві п'єси (кантиленна та віртуозного характеру) одна з них українського композитора.

Б. Технічні вимоги:

На початку відеозапису обов'язкова процедура ідентифікації вступника. Єдиний файл відеозапису всієї програми фахового іспиту може складатися з безперервного виступу або з декількох змонтованих файлів-окремих творів. Виконання окремого твору з представленої програми не може перериватися. Виконання крупної форми може бути як з концертмейстером, так і без нього. Якщо гра буде під супровід, прохання до концертмейстерів - максимально скоротити вступ та програші.

Перед грою абітурієнт усно оголошує:

- Ім'я, прізвище
- призначення запису (для вступного іспиту 2023 року в НМАУ імені П.І. Чайковського)
- який музичний заклад закінчив
- оголосити програму.

Виконання всієї програми виконується обов'язково на пам'ять.

Загальна тривалість – до 30 хвилин або в межах запису випускного іспиту попереднього освітнього ступеня/рівня освіти.

«ДЕРЕВ'ЯНІ ДУХОВІ ІНСТРУМЕНТИ»,

ФАХОВИЙ ІСПИТ (спеціальний інструмент)

Виконання програми з фахової дисципліни:

Абітурієнт повинен виконати підготовлену програму, яка за ступенем складності відповідає випускній програмі освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр»:

1. 2 різнохарактерні етюд;
2. Крупна форма:
 - можливе виконання Першої, або II-III чч. концерту, сонати (або іншого твору крупної форми), або 2 різнохарактерні твори (віртуозний та кантиленний).

Технічні вимоги:

На початку відеозапису обов'язкова процедура ідентифікації вступника. Єдиний файл відеозапису всієї програми фахового іспиту може складатися з безперервного виступу або з декількох змонтованих файлів-окремих творів. Виконання окремого твору з представленої програми не може перериватися.

Відеозапис програми може бути представлений з акомпанементом, або без нього (тільки сольна партія).

Загальна тривалість – до 20 хвилин або в межах запису випускного іспиту попереднього освітнього ступеня/рівня освіти.

«МІДНІ ДУХОВІ ТА УДАРНІ ІНСТРУМЕНТИ»

ФАХОВИЙ ІСПИТ (спеціальний інструмент)

Виконання програми з фахової дисципліни (валторна, труба, тромбон, туба):

Абітурієнт повинен виконати підготовлену програму, яка за ступенем складності відповідає випускній програмі освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр»:

- два різнохарактерних твори (віртуозного та кантиленного), або швидку та повільну частину крупної форми.

Виконання програми з фахової дисципліни (ударні інструменти):

Абітурієнт повинен виконати підготовлену програму, яка за ступенем складності відповідає випускній програмі освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр»:

- два різнохарактерних твори на інструменті: або ксилофоні, або на маримбі, або на вібрафоні та твір для інструменту з невизначеною висотою звучання (малий барабан, установка, пед).

Технічні вимоги:

На початку відеозапису обов'язкова процедура ідентифікації вступника.

Єдиний файл відеозапису всієї програми фахового іспиту може складатися з безперервного виступу або з декількох змонтованих файлів-окремих творів.

Виконання окремого твору з представленої програми не може перериватися.

Відеозапис програми може бути представлений з акомпанементом, або без нього (тільки сольна партія).

Загальна тривалість – до 20 хвилин або в межах запису випускного іспиту попереднього освітнього ступеня/рівня освіти.

«БАЯН ТА АКОРДЕОН»

ТВОРЧИЙ КОНКУРС (спеціальний інструмент)

Виконання програми з фахової дисципліни «спеціальний інструмент»:

1. Поліфонічний твір з фугою.

2. Твір великої форми (соната, партита, сюїта... / допускається виконання окремих частин).

3. Твір за вибором.

Вимоги: 1. Різностильова концертна програма з включенням творів оригінального репертуару.

2. Програма має містити твір українського композитора (оригінальний або в перекладенні).

Технічні вимоги:

На початку відеозапису обов'язкова процедура ідентифікації вступника.

Виконання окремого твору з представленої програми не може перериватися. Єдиний файл відеозапису всієї програми творчого конкурсу може складатися з декількох файлів-окремих творів. Відеозапис програми може бути представлений з акомпанементом, або без нього (тільки сольна партія).

Загальна тривалість – 20-25 хвилин або в межах запису випускного іспиту бакалаврату.

«НАРОДНІ ІНСТРУМЕНТИ»

(«ДОМРА», «ГІТАРА», «БАЛАЛАЙКА», «ЦИМБАЛИ»)

ФАХОВИЙ ІСПИТ (спеціальний інструмент)

А) Виконання програми з фахової дисципліни:

Гітара

1. Поліфонічний твір
2. Два твори за вибором

Домра, цимбали, балалайка

1. Твір великої форми
2. Два твори за вибором

Технічні вимоги:

На початку відеозапису обов'язкова процедура ідентифікації вступника.

Єдиний файл відеозапису всієї програми фахового іспиту може складатися з безперервного виступу або з декількох змонтованих файлів-окремих творів.

Виконання окремого твору з представленої програми не може перериватися.

Загальна тривалість – до 20 хвилин або в межах запису випускного іспиту попереднього освітнього ступеня/рівня освіти.

«БАНДУРА»

ФАХОВИЙ ІСПИТ (спеціальний інструмент)

А) Виконання програми з фахової дисципліни:

Інструментальний профіль:

1. Циклічний поліфонічний твір (фуга обов'язкова)
2. Твір великої форми (оригінальний сучасного українського автора або перекладення твору зарубіжного композитора)

3. П'єсу українського композитора-класика або оригінальну для бандури сучасного автора.

4. Один вокальний твір у супроводі бандури (романс, обробку української народної пісні, вокальний твір українського або зарубіжного авторів).

Вокально-інструментальний профіль:

1. Циклічний поліфонічний твір (фуга обов'язкова)

2. Твір великої форми (оригінальний сучасного українського автора або перекладення твору зарубіжного композитора)

3. Два вокальних твори у супроводі бандури

(вокальний твір великої форми

(думу, арію), романс, дві різнохарактерні обробки українських народних пісень, вокальний твір українського або зарубіжного авторів).

Технічні вимоги:

На початку відеозапису обов'язкова процедура ідентифікації вступника.

Єдиний файл відеозапису всієї програми фахового іспиту може складатися з безперервного виступу або з декількох змонтованих файлів-окремих творів.

Виконання окремого твору з представленої програми не може перериватися.

Загальна тривалість – до 20 хвилин або в межах запису випускного іспиту попереднього освітнього ступеня/рівня освіти.

«ОПЕРНИЙ СПІВ»

ФАХОВИЙ ІСПИТ (оперний спів)

Виконання програми з фахової дисципліни «оперний спів»:

Абітурієнт повинен надіслати відеозапис підготовленої програми, яка за ступенем складності відповідає випускній програмі освітнього ступеня «бакалавр», представляє музичні твори різних жанрів, стилів, характерів і форм та включає:

1. 2 оперні арії (одна з яких обов'язково повинна бути розгорнутою).

2. Романс.

3. Народна пісня.

Абітурієнт повинен володіти красивим, великим, сильним за динамікою голосом, яскравого тембрального забарвлення, повного діапазону. Мати відповідні для виступу на оперній сцені фактурні дані та гарну статуру.

Складові відеозапису фахового вступного випробування:

Абітурієнт повинен себе представити: назвати прізвище та ім'я, вік та який учбовий заклад закінчив. Самостійно оголосити кожен твір виконуваної програми.

Всі твори програми потрібно виконувати напам'ять та мовою оригіналу.

Допускається використання фонограми акомпанементу у вигляді мінусовок.

Народна пісня може бути виконана а capella.

Після виконання програми потрібно також особисто назвати тему майбутньої магістерської роботи. Розкрити проблеми, які поставлені в роботі, її актуальність та новизну.

Технічні вимоги до відеозапису:

На початку відеозапису обов'язкова процедура ідентифікації вступника.

Відео зйомка повинна проводитися середнім планом, на якому повинно бути чітко видно риси обличчя. Дозволяється монтаж між творами програми. Під час запису потрібно використовувати справжню акустику залу, класу або іншого приміщення.

Єдиний файл відеозапису всієї програми фахового іспиту може складатися з безперервного виступу або з декількох змонтованих файлів-окремих творів. Виконання окремого твору з представленої програми не може перериватися.

Перед виступом абітурієнт усно оголошує:

- Ім'я, прізвище
 - призначення запису (для вступного іспиту 2023 року в НМАУ ім. П. І. Чайковського)
 - програму – всі повні назви творів екзаменаційної програми включно з іменами і прізвищами композиторів, іменами і прізвищами авторів слів.
- Відеозапис повинен бути записаний не раніше червня-серпня 2023 року.

Подані абітурієнтами записи вокальних творів російських авторів приймальною комісією не розглядаються.

Вокальні твори, виконані російською мовою, не розглядаються.

Мовний контент програми вступних іспитів регулюється у відповідності до Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» від 16 липня 2019 року з внесеними змінами 16 липня 2022 року.

[Електронний ресурс] <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19#Text>

[Дата доступу: 18.03.2023 р.] [Назва з екрану]

Загальна тривалість відеозапису – до 20 хвилин або в межах запису випускного іспиту попереднього освітнього ступеня/рівня освіти.

«КАМЕРНИЙ СПІВ»

ФАХОВИЙ ІСПИТ(камерний спів)

Виконання програми:

Абітурієнт на поданому відеозаписі повинен виконати програму, що за ступенем складності відповідає випускній програмі освітнього ступеня «бакалавр» та представляє музичні твори різних жанрів, стилів, характерів і форм із неодмінним включенням двох арій (концертної або старовинної та оперної, одна з яких – неодмінно розгорнута), романсу та народної пісні; артистично продекламувати поетичний або прозовий твір (фрагмент).

Складові відеозапису фахового випробовування:

На відеозаписі фахового випробовування абітурієнт повинен самостійно представити себе: назвати ім'я та прізвище, надати короткі особисті відомості (інформація про вік, місце навчання, викладачів, тощо) оголосити програму та у зазначеній послідовності виконати чотири вокальні твори різного характеру (концертну або старовинну арію; оперну арію (до середини ХІХ ст.), романс і народну пісню). Після цього абітурієнт має продекламувати поетичний або прозовий твір (фрагмент).

Усі вокальні твори програми, а також фрагмент поетичного або прозового твору виконуються напам'ять. Арії в програмі вступного випробовування мають бути різних авторів, різних стилів, одна з яких неодмінно розгорнута. Допускається використання заздалегідь записаних акомпанементів (мінусовок), народна пісня може бути виконана а cappella.

Єдиний файл відеозапису всієї програми фахового іспиту може складатися з безперервного виступу або з декількох змонтованих файлів-окремих творів. Виконання окремого твору з представленої програми не може перериватися.

Технічні вимоги до відеозапису:

На початку відеозапису обов'язкова процедура ідентифікації вступника.

Під час виконання програми на відео повинно бути чітко видно постать виконавця, в повний зріст, руки та обличчя виконавця – показані одним планом. Відеозйомка проводиться без виключення і зупинки відеокамери, спочатку і до кінця виконання одного твору, тобто твір виконується без зупинки, монтажу, спецефектів. Паузи в записі допускаються лише між творами. У випадку відсутності можливості записати підряд без зупинок усіх складових фахового вступного випробовування допускається монтаж між творами виконуваної програми з подальшим склеюванням в один відеоролик. Під час запису використовується справжня акустика залу, класу, кімнати або іншого приміщення.

Файл відеозапису має бути достатньої якості для прослуховування. Складові відеозапису повинні бути зроблені не раніше півроку до дати вступного випробовування, у горизонтальному або вертикальному форматі екрану.

Перед виступом абітурієнт усно оголошує:

- своє ім'я, прізвище;
- призначення запису (для вступного іспиту 2023 року в НМАУ імені П. І. Чайковського);
- програму, – повні назви всіх творів екзаменаційної програми, включно з іменами й прізвищами композиторів та іменами й прізвищами авторів слів.

Подані абітурієнтами записи вокальних творів російських авторів приймальною комісією не розглядаються.

Вокальні твори, виконані російською мовою, не розглядаються.

Мовний контент програми вступних іспитів регулюється у відповідності до Закону України «Про забезпечення функціонування

української мови як державної» від 16 липня 2019 року з внесеними змінами 16 липня 2022 року.

[Електронний ресурс] <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19#Text>
[Дата доступу: 18.03.2023 р.] [Назва з екрану]

Загальна тривалість відеозапису – до 20 хвилин або в межах запису випускного іспиту попереднього освітнього ступеня/рівня освіти.

«ХОРОВЕ ДИРИГУВАННЯ»

ФАХОВИЙ ІСПИТ (диригування)

Виконання програми:

Фаховий іспит для абітурієнтів магістратури має одну складову – диригування програми. Абітурієнт на поданому відеозаписі повинен виконати програму, що за ступенем складності відповідає випускній програмі освітнього ступеня «бакалавр». Програма виконується напам'ять з художньо-емоційною виразністю.

Відеозапис диригування – це виконання хорового твору великої форми по вибору абітурієнта:

- 1) або із супроводом (опери, кантати, ораторії тощо);
- 2) або твору а капелла (хорові концерти, цикли, літургії тощо).

Відео диригування твору допускається в таких варіантах:

- 1) в концертному виконанні з хором, оркестром, солістами тощо;
- 2) в аудиторному диригуванні під оригінальні записи хорових колективів чи оркестрів;
- 3) в аудиторному диригуванні з фортепіанним супроводом та вокальною ілюстрацією абітурієнта.

Технічні вимоги:

На початку відеозапису обов'язкова процедура ідентифікації вступника.

Єдиний файл відеозапису всієї програми фахового іспиту може складатися з безперервного виступу або з декількох змонтованих файлів-окремих творів. Виконання окремого твору з представленої програми не може перериватися.

Загальна тривалість відеозапису – до 20 хвилин або в межах запису випускного іспиту попереднього освітнього ступеня/рівня освіти.

«ОПЕРНО-СИМФОНІЧНЕ ДИРИГУВАННЯ»

ФАХОВИЙ ІСПИТ (диригування)

Виконання програми:

Фаховий іспит для абітурієнтів магістратури має одну складову – диригування симфонічного твору. Абітурієнт на поданому відеозаписі повинен виконати програму, що за ступенем складності відповідає випускній програмі освітнього ступеня «бакалавр». Програма виконується напам'ять.

Відеозапис диригування – це виконання симфонічного твору великої форми (симфонія, симфонічна поема) по вибору абітурієнта.

Відео диригування твору допускається в таких варіантах:

- 1) в концертному виконанні з оркестром;
- 2) в аудиторному диригуванні під оригінальні записи оркестру;
- 3) в аудиторному виконанні з фортепіанним супроводом.

Технічні вимоги:

На початку відеозапису обов'язкова процедура ідентифікації вступника.

У форматі відеозапису необхідно передбачити зображення диригента у повний зріст, видиму демонстрацію рухів рук та виразності міміки, якість освітлення та звуку.

Єдиний файл відеозапису всієї програми фахового іспиту може складатися з безперервного виступу або з декількох змонтованих файлів-окремих творів. Виконання окремого твору з представленої програми не може перериватися.

Загальна тривалість відеозапису – до 20 хвилин або в межах запису випускного іспиту попереднього освітнього ступеня/рівня освіти.

«КОМПОЗИЦІЯ» ФАХОВИЙ ІСПИТ (творчість)

Загальні вимоги:

Абітурієнт повинен представити свої твори, які б свідчили про наявність неординарних творчих здібностей, високу професійну підготовку, незаперечне володіння знаннями, уміннями та навичками у галузі композиції (відповідно до освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр»). На випробування представляються не менше двох творів, написаних у різних жанрах протягом останніх двох років. Твори демонструються у живому виконанні (у відеозапису) або аудіозапису, зробленому будь-яким доступним способом (в тому числі за допомогою різноманітних комп'ютерних програм). Обов'язковим є представлення нотних текстів творів.

Вимоги до форми подавання конкурсних матеріалів:

1. Абітурієнт має надіслати нотні тексти творів та демонстраційні аудіо- або відеоматеріали до них. Загальний обсяг звучання складає до 20 хвилин.

2. Абітурієнт також має представити відеозапис (тривалістю 5-7 хвилин), який міститиме особисту розповідь про свій творчий шлях, музичні вподобання та твори, надані комісії. Також розповідь може включати інформацію про проблематику магістерської роботи. Форма розповіді довільна, яка не дублює інформацію з мотиваційного листа.

Технічні вимоги:

На початку відеозапису обов'язкова процедура ідентифікації вступника.

Виконання окремого твору з представленої програми не може перериватися. Єдиний файл відеозапису всієї програми творчого конкурсу може складатися з декількох файлів-окремих творів. Нотні тексти творів додаються синхронно з посиланням на завантаження єдиного файлу відеозапису у відповідній системі реєстрації на участь у фаховому іспиті.

Загальна тривалість відеозапису – до 20 хвилин або в межах запису випускного іспиту попереднього освітнього ступеня/рівня освіти.

«МУЗИКОЗНАВСТВО»

ФАХОВИЙ ІСПИТ (історія західної музики, історія української музики, теорія музики)

Абітурієнт повинен розуміти логіку та закономірності існування музики як виду мистецтва, основні методи та прийоми оволодіння науковою, науково-методичною, критичною та іншою літературою; повинен мати базові знання у галузі теоретичного та історичного музикознавства, дослідницькі здібності, самостійність наукового мислення; досвід написання наукових робіт у різних галузях музикознавства (теоретичного та історичного напрямку), певний діапазон знань з різних видів мистецтв, а також психології, естетики, філософії, та інших наук; повинен знати основні етапи розвитку історії світової музичної культури, стильові течії та найбільш значні явища музичної культури України, ближнього та далекого зарубіжжя, життєві та творчі шляхи визначних композиторів та музичну літературу, добре орієнтуватися у музикознавчій та музично-критичній літературі по цих питаннях.

Абітурієнт повинен продемонструвати аналітичні навички, виявити уміння застосовувати на практиці різнопланові предметні зв'язки та продемонструвати творчий підхід і власну позицію у висвітленні конкретного питання.

Для проведення фахового іспиту абітурієнт повинен довільно вибрати три питання (з історії західної музики, з історії української музики, з теорії музики) і усно висвітлити кожне з них, відповідаючи своїми словами і не читаючи текст з екрану. В усних відповідях оцінюється здатність абітурієнта висловлювати свою думку, виступати перед аудиторією, вміння побудувати чітко структуровану за планом і лаконічну відповідь.

Абітурієнт також має надіслати до приймальної комісії план-проспект магістерської роботи до 0,5 др. арк., в якому висвітлюються проблеми, поставлені в роботі, її актуальність, можливості практичного застосування результатів.

Технічні вимоги:

На початку відеозапису обов'язкова процедура ідентифікації вступника.

Відповідь кожного питання можна записати окремим відеофайлом тривалістю до 10 хвилин. Запис відповіді на кожне окреме питання не може перериватися. Єдиний файл відеозапису усіх відповідей на питання фахового

іспиту може складатися з декількох файлів-окремих питань. План-проспект магістерської роботи надсилається синхронно з посиланням на завантаження єдиного файлу відеозапису у відповідній системі онлайн-реєстрації на участь у фаховому іспиті.

Питання з історії української музики

1. Українське народне багатоголосся: основні різновиди, головні музично-стильові риси, регіональні ознаки.
2. Еволюція жанру духовного хорового концерту у творчості українських композиторів XVII–XVIII століть:
3. Особливості творчості українських композиторів епохи Класицизму: специфіка на тлі загальноєвропейських жанрово-стильових тенденцій.
4. Український музичний театр XIX століття: вектор націотворення.
5. Історичне значення постаті Миколи Лисенка: аспекти творчої діяльності в умовах заблокованості української культури.
6. Конфліктно-драматичний філософський симфонізм Бориса Лятошинського та специфіка його втілення в художньо-образній концепції Четвертій симфонії.
7. Риси неофольклоризму в кантаті «Червона калина» Лесі Дичко.
8. Індивідуально-стильові риси творчості Мирослава Скорика на прикладі «Карпатського концерту».

Рекомендована література:

1. Ананьєва Н. Музично-риторична лексика в хорових концертах Артемія Веделя і питання інтонування сакрального слова / Ананьєва Наталія (Білорусь) // Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. – Вип. 85 : Духовна культура України: традиції та сучасність : зб. наук. ст. / ред.-упоряд. М. М. Скорик. – К., 2010. – С. 227–242.
2. Антонович М. Партесна музика в українських церквах доби Козаччини // Антонович М. *Musica sacra*. Збірник статей з історії української церковної музики / Мирослав Антонович; [ред. і упоряд. Ю. Ясиновський]. – Львів : Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, 1997. – С. 144–164.
3. Архімович Л. Українська класична опера. Історичний нарис / Л. Архімович; [заг. ред. В. Довженка]. – К. : Держ. вид-во образотв. мистец. і муз. л-ри УРСР, 1957. – 312 с.
4. Архімович Л., Гордійчук М. Микола Лисенко: життя і творчість / Л. Архімович, М. Гордійчук. – 3-е вид. – К. : Муз. Україна, 1992. – 256 с.
5. Борис Лятошинський. Воспоминания. Письма. Материалы : в 2 ч. / сост. Л. Грисенко, Н. Матусевич; вступ. ст. И. Белзы. – К. : Муз. Україна. – Ч. 1. – 1985; Ч. 2. – 1986.
6. Борис Николаевич Лятошинский : сб. статей / сост. М. Д. Копица. – К. : Муз. Україна, 1987. – 182 с.

7. Витвицький В. Максим Березовський. Життя і творчість / В. Витвицький. – Львів : Логос, 1995. – 111 с.
8. Гайда Л. Тарас Бульба у пампасах і фіордах: українська козацька тема в Західній Європі / Л. Гайда // Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. – Вип. 17 : Українська тема у світовій культурі. – К., 2001. – С. 138–152.
9. Герасимова-Персидская Н. А. «Постоянные эпитеты» в хоровом творчестве конца XVII – первой половины XVIII веков // Герасимова-Персидская Н. А. Музыка. Время. Пространство / Нина Герасимова-Персидская ; ред. И. Тукова. – К. : Дух і літера, 2012. – С. 129-148.
10. Герасимова-Персидская Н. А. Партесное многоголосие и формирование стилевых направлений в музыке XVII – первой половины XVIII в. // Герасимова-Персидская Н. А. Музыка. Время. Пространство / Нина Герасимова-Персидская ; ред. И. Тукова. – К. : Дух і літера, 2012. – С. 109-128.
11. Герасимова-Персидская Н. А. Партесный концерт в истории музыкальной культуры / Нина Герасимова-Персидская. – М. : Музыка, 1983. – 288 с.
12. Герасимова-Персидская Н. А. Русская музыка XVII века – встреча двух эпох / Н. А. Герасимова-Персидская. – М. : Музыка, 1995. – 126 с.
13. Герасимова-Персидська Н. О. Специфіка національного варіанту бароко в українській музиці XVII ст. / Н. О. Герасимова-Персидська // Українське бароко та європейський контекст. – К. : Наук. думка, 1991. – С. 211–215.
14. Герасимова-Персидська Н. О. Хоровий концерт на Україні в XVII–XVIII ст. / Н. О. Герасимова-Персидська. – К. : Муз. Україна, 1978. – 181 с.
15. Гордійчук М. М. Лисенко про народну пісню і народність у музиці // Фольклор і фольклористика : зб. ст. / М. М. Гордійчук. – К. : Наук. думка, 1979.
16. Гусарчук Т. В. Дванадцять концертів з автографу А. Веделя / Т. В. Гусарчук // Український музичний архів. – Вип. 1. – К. : Центрмузінформ, 1995. – С. 53–67.
17. Гусарчук Т. В. До проблеми індивідуального в хоровому мистецтві доби класицизму / Т. В. Гусарчук // Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. – Вип. 24 : Старовинна музика: сучасний погляд. – Кн. 1. – К., 2003. – С. 86–98.
18. Гусарчук Т. В. Інтерпретація псалмів Давида у хорових концертах Артемія Веделя / Т. В. Гусарчук // Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. – Вип. 4 : Музика і Біблія. – К., 1999. – С. 108–113.
19. Дилецький М. Граматика музикальна / Микола Дилецький ; підгот. до вид. О. С. Цалай-Якименко. – К. : Муз. Україна, 1970. – 112 с.
20. Духовний світ бароко : зб. ст. – К. : Курс, 1997. – 112 с.
21. Заболотная Н. Текстологические особенности крупной композиции партесного письма / Н. Заболотная // Проблемы русской музыкальной текстологии (по памятникам русской хоровой литературы XII–XVIII

- веков): сб. науч. трудов / сост., отв. ред. А. С. Белоненко. – Л., 1983. – С. 152–172.
22. Історія української музики: в 6 т. / НАН України. Ін-т. мистецтвозн., фольклору та етнографії ім. М. Т. Рильського. – Т. 4: 1917–1941 рр. / редкол.: Л. О. Пархоменко (відп. ред.). – К.: Наук. думка, 1992. – 615 с.; Т. 5: 1941–1958 рр. / редкол.: А. І. Муха та ін. – К.: Наук. думка, 2004. – 500 с.
 23. Історія української музики: в 6 т. – Т 1: Від найдавніших часів до середини ХІХ ст. - К.: Наук. думка, 1989. – 448 с.
 24. Історія української радянської музики: учб. посібник. – К.: Муз. Україна, 1990. – 295 с.
 25. Кац Б. А. К соотношению музыки и текста в концерте М. С. Березовского «Не отвержи мене во время старости» / Б. А. Кац // Научный вестник Национальной музыкальной академии Украины имени П. И. Чайковского. – Вып. 6: Musica ars et scientia. Книга на честь 70-річчя Н. О. Герасимової-Персидської. – К., 1999. – С. 124–133.
 26. Кияновська Л. Мирослав Скорик: творчий портрет в дзеркалі епохи / Л. Кияновська. – Львів: Сполом, 1998. – 207 с.
 27. Козаренко О. Феномен української національної музичної мови / О. Козаренко. – Львів: НТШ у Львові, 2000. – 286 с.
 28. Колодуб І. Співвідношення ритму вірша і вокальної мелодики в романсах М. В. Лисенка на силабічні вірші Т. Г. Шевченка / І. Колодуб // Українське музикознавство. – Вып. 8. – К.: Муз. Україна, 1973. – С. 77–92.
 29. Копица М. Симфонизм Б. Лятошинского: эпоха, коллизии, драматургия / М. Копица. – К.: Муз. Україна, 1990. – 133 с.
 30. Копица М. Драматургічні колізії симфоній Бориса Лятошинського: навч. посібн. / Маріанна Копица. – К.: НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2007. – 168 с.
 31. Корній Л. П. Історія української музики: у 3 т. – Т. 1: Від найдавніших часів до середини ХVІІІ ст. / Лідія Корній. – К.; Харків; Нью-Йорк: М. П. Коць, 1996. – 315 с.
 32. Корній Л. П. Історія української музики: у 3 т. – Т. 2: Друга половина ХVІІІ ст. / Лідія Корній. – К.; Харків; Нью-Йорк: М. П. Коць, 1998. – 388 с.
 33. Корній Л. П. Історія української музики: у 3 т. – Т. 3: ХІХ ст. / Лідія Корній. – К.; Харків; Нью-Йорк: М. П. Коць, 2001. – 489 с.
 34. Корній Л. П., Сюта Б. О. Українська музична культура. Погляд крізь віки / Лідія Корній, Богдан Сюта. – К.: Муз. Україна, 2014. – 592 с.
 35. Корній Л., Сюта Б. Історія української музичної культури / Л. Корній, Б. Сюта. – К.: НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2011. – 719 с.
 36. Кутасевич А. В. Сильова диференціація духовно-музичних спадщин Степана Дегтярьова та Веделя: питання авторства творів суперечливої атрибуції: автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства: спец. 17.00.03

- Музичне мистецтво / Кутасевич Андрій Валентинович : Національна музична академія України імені П. І. Чайковського. – К., 2015. – 18 с.
37. Лісецький С. Й. Класицизм – провідний творчий напрямок в українській музиці другої половини XVIII – початку XIX століття: монографія / Степан Лісецький. – К. : НАКККиМ, 2012. – 391 с.
 38. Людкевич С. Форма солоспіву у Лисенка (спроба аналізу) // Людкевич С. Дослідження, статті, рецензії, виступи : у 2 т. – Т. 1/ С. Людкевич. – Львів, 1999. – С. 354–364.
 39. М. С. Юрченко // Березовский М. Хоровые произведения / сост., ред., вступ. ст. М. С. Юрченко. – К. : Муз. Україна, 1989. – С. 3–6.
 40. Макаров А. Світло українського бароко / А. Макаров. – К. : Мистецтво, 1994. – 288 с.
 41. Микола Лисенко та музичний світ (До 150-річчя від дня народження) : тези Міжнар. наук. конф. 20–22 травня 1992 р. – К. : ІМФЕ ім. М. Т. Рильського, 1992. – 128 с.
 42. Микола Лисенко та українська композиторська школа : зб. наук. праць. – К. : ІМФЕ ім. М. Т. Рильського, 2004. – 246 с.
 43. Микола Лисенко у спогадах сучасників : у 2 т. / упоряд., передм. та комент. Р. Я. Пилипчака. – Т. 1. – К. : Муз. Україна, 2003. – 344 с.
 44. Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. – Вип. 11 : Постаць Артема Веделя в історико-культурному контексті / упоряд., вступ. ст. Т. В. Гусарчук. – К., 2001. – 138 с.
 45. Пархоменко Л. О. Микола Леонтович / Л. О. Пархоменко. – К. : Муз. Україна, 2007. – 63 с.
 46. Ржевська М. На зламі часів: музика Наддніпрянської України першої третини XX ст. у соціокультурному контексті епохи / М. Ржевська. – К. : Автограф, 2005. – 351 с.
 47. Самохвалов В. Борис Лятошинський / В. Самохвалов. – К. : Муз. Україна, 1981.
 48. Самохвалов В. Черты симфонизма Б. Лятошинского / В. Самохвалов. – К. : Муз. Україна, 1977. – 171 с.
 49. Скуратівський В. Феномен українського бароко / Вадим Скуратівський // Українське бароко / кер. проекту Д. Наливайко : у 2 т. – Т. 2. – [Харків] : АКТА, 2004. – С. 371-411.
 50. Соневицький І. Артем Ведель і його музична спадщина / І. Соневицький. – Нью-Йорк : УВАН в США, 1966. – 177 с.
 51. Творчість М. Леонтовича : зб. статей / упоряд. В. Золочевський. – К. : Муз. Україна, 1977. – 199 с.
 52. Тилик І. Культурологічний підхід у прочитанні музично-поетичних текстів (на прикладі творчості Артемія Веделя) // Текст музичного твору: практика і теорія: Київське музикознавство. – Вип. 7. – К., 2001. – С. 192–201.
 53. Тилик І. Світоглядні аспекти хорової творчості Артемія Веделя у проекції на релігійно-філософські ідеї Григорія Сковороди / Тилик Ігор // Науковий

- вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. – Вип. 85 : Духовна культура України: традиції та сучасність : зб. наук. ст. / ред.-упоряд. М. М. Скорик. – К., 2010. – С. 190–209.
54. Толковая Псалтирь Евфимия Зигабена. Духовно-просветительское издание. – М. : Синтагма, 2013. – 944 с.
55. Українське бароко та європейський контекст / ред. О. Г. Костюк, О. К. Федорук та ін. – К. : Наук. думка, 1991. – 254 с.
56. Шуміліна О. Стильова динаміка української духовної музики XVII–XVIII ст. за матеріалами рукописних колекцій : монографія / Ольга Шуміліна. – Донецьк : Браво, 2012. – 299 с. Юрченко М. С. Мастер хорової музики /
57. Шуміліна О. А. Проблема атрибуції духовних творів Максима Березовського та їх стильова еволюція / Шуміліна О. А. // Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського : наук журн. – К., 2011. - № 2 (11). – С. 90-97.
58. Юрченко М. С. Невідомі твори М. Березовського / М. С. Юрченко // Музика. – 1986. – № 3. – С. 28–29.
59. Якуб'як Я. Микола Лисенко і Станіслав Людкевич : монографія. – Львів : ДВЦ НТШ, 2003. – 264 с.

Питання з історії західної музики

1. Проблемні аспекти формування жанру опери в італійській культурі на межі XVI-XVII ст.
2. Музичний театр XVII - початку XVIII ст.: спільне та розбіжне між функціонуванням італійської та французької моделей жанру опери.
3. Симфонічна творчість Л. ван Бетховена та її вплив на композиторів наступних поколінь.
4. Західноєвропейська опера у добу романтизму. Основні вектори оновлення жанру. Національні пріоритети.
5. Музичний театр Р. Вагнера.
6. Новітні явища у французькій музичній культурі на межі XIX-XX ст.
7. Нововіденська школа: сутність авангардних пошуків.

Рекомендована література:

1. Артем'єва В. Б. Жанр ліричної трагедії у творчості Жана Батіста Люллі та Жана Філіппа Рамо // Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. Київ : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2013. Вип. 106. : Культурологічні аспекти сучасного мистецького дискурсу : Пам'яті Людмили Каверіної. С. 97–110.
2. Артем'єва В. Б. Життєтворчість Жана-Філіппа Рамо: аспекти періодизації // Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського Київ : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2016. Вип. 1 (30). С. 31-44. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S2

[1REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2 S21P03=FILE=&2 S21STR=Chasopys 2016 1 6](https://www.music-art-and-culture.com/index.php/music-art-and-culturejournal/article/view/205/401)

3. Ван Те. Сильові основи оперних творів Дж. Верді: до проблеми оперного мислення // Музичне мистецтво і культура : зб.статей. Одеса, 2016. Вип. 23. С. 46–57. URL: <https://music-art-and-culture.com/index.php/music-art-and-culturejournal/article/view/205/401>
4. Жаркова В. Історія західної музики: Homo Musicus від античності до бароко : навчальний посібник. Київ : ArtHuss, 2022. 548 с.
5. Жаркова В. Музика Клода Дебюссі та Моріса Равеля: сучасний досвід стильової ідентифікації // Науковий вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського. Київ, 2021. Вип. 130: Історія музики: проблеми, процеси, персони. С. 24-45.
6. Іванова І. Л., Куколь Г. В., Черкашина М. Р. Історія опери. Західна Європа. XVII–XIX століття : навч. посібник / за ред. М. Р. Черкашиної. Київ : Заповіт, 1998. 384 с.
7. Кашкадамова Н. Б. Історія фортепіанного мистецтва XIX ст. : підручник. Тер-нопіль: АСТОН, 2006. 354 с.
8. Козак О. Симфонізм Бетховена: сенси конфлікту // Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти : зб. наук. ст. Вип. 45. Бетховен – terra incognita / Харк. нац. ун-т мистецтв імені І. П. Котляревського ; ред.-упоряд. Г. І. Ганзбург. Харків : Видавництво ТОВ «С. А. М.», 2015. URL: <http://num.kharkiv.ua/intermusic/vypusk45/vypusk45-70-79.pdf>
9. Корчова О. Р. Вагнер, Дж. Верді та Дж. Пуччіні як творці авторського музичного театру // Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. 2010. № 2 (7). С. 36-43.
10. Корчова О. О. Музичний модернізм як terra cognita. Київ : Музична Україна, 2020. 490 с.
11. Лобанов А. «Воцтек» А. Берга (Спроба критичного аналізу). Київ : Муз. Україна, 1977. 88 с.
12. Павлишин С. Музика XX століття. Львів: БаК, 2005. 232 с.
13. Харнонкурт Н. Музика як мова звуків : шлях до нового розуміння музики / Н. Харнонкурт. - Суми : Собор, 2002. 184 с.
14. Черкашина-Губаренко М. Р. Музика і театр на перехресті епох : у 2 т. Київ; Суми, 2002. Т. 1. 184 с.; Т. 2. 208 с.
15. Bailey K. The Twelve-Note Music of Anton Webern: Old Forms in a New Language (Music in the Twentieth Century). Cambridge University Press, 2006. 476 с.
16. Bonds. M.E. A history of music in Western culture – 4th ed. Boston: Pearson Education, Inc, 2013. 689 p.
17. Kinderman W. Beethoven. 2nd Edition. Published by Oxford University Press, 2009. 429 p.
18. Einstein A. Music in the romantic era, N. Y. : Norton, 1947. 371 p.

19. Plantinga L. Romantic Music: A History of Musical Style in Nineteenth-Century Europe. New-York : W. W. Norton & Company, 1984. 523 p.
20. Schoenberg A. Style and idea Open Road Media;Philosophical Library, 2014. 247 p.
21. Taruskin Richard. Oxford History of Western Music: 5-vol. set. 2 vol.: Music in the Seventeenth and Eighteenth Centuries. Oxford University Press, 2009. 3856 p.
22. Taruskin R. Oxford History of Western Music: in 5 vols. Vol. 3 : Music in the Nineteenth Century. Oxford : Oxford University Press, 2011. 923 p.
23. Taruskin R. Oxford History of Western Music: in 5 vols. Vol. 4 : Music in the Early Twentieth Century. Oxford : Oxford University Press, 2011. 987 p.
24. Walker A. Franz Liszt: The Man and His Music. New York: Taplinger Publishing Company, 1970. 471 p.

Питання з теорії музики
(поліфонія, гармонія, аналіз музичних творів)

1. Еволюція жанру органуму: різновиди, особливості техніки, логіка співвідношення голосів.
2. Партесний концерт XVII ст. як початок мистецтва Нового часу в Україні: класифікація, специфіка формоутворення, особливості багатоголосної фактури.
3. Ладофункціональна система гармонії.
4. Акорд як елемент гармонії (структура і функції, історико-стильова еволюція).
5. Жанр і стиль в музиці.
6. Тематична основа музичної форми.
7. Сонатне формоутворення: історико-стильовий аспект.

Рекомендована література:

1. Аєрова Ф. І. Ладова альтерація. Київ, 1962.
2. Беліченко Н. Логіка поліфонічного мислення у перспективі музикознавчих студій // Міжнародний вісник. Культурологія. Філологія. Музикознавство. 2017. Вип. II (9).
3. Герасимова-Персидська Н. Музика. Час. Простір. Київ, 2012.
4. Герасимова-Персидська Н. Хоровий концерт на Україні в XVII–XVIII ст. Київ, 1978.
5. Герасимова-Персидська Н. Про деякі закономірності впливу тематизму на фактуру // Українське музикознавство : науково-методичний міжвідомчий щорічник / Академія наук УРСР, Міністерство культури УРСР. Київ, 1968. Вип. 3. С. 168–178.
6. Горюхіна Н. Еволюція сонатної форми. Київ, 1973.
7. Горюхіна Н. Еволюція періоду. Київ, 1975.

8. Горюхіна Н. Композиція музичного твору // Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. Київ, 2000. Вип. 7: Музикознавство: з ХХ у ХХІ століття. С. 16–30.
9. Гнатів Н. Концепції тематизму в музикознавчих дослідженнях ХХ-ХХІ століть // Київське музикознавство : Зб. ст. Київ, 2012. С. 75–87.
10. Губанов Я. Кластер як компонент сучасного музичного мислення (на прикладі української музики 70 – 80-х років) // Київське музикознавство. Вип. 24. Київ, 1989. С.118 – 125.
11. Дем'яненко Б. М. Індивідуально-стильова специфіка музичного мовлення в партесних композиціях другої половини ХVІІ — першої половини ХVІІІ століття : дис. ... канд мистецтвознавства : 17.00.03 – Музичне мистецтво / Національна музична академія України ім. П. І. Чайковського. Київ, 2021.
12. Жарков О. Оркестровий стиль і стильова функція тембру // Науковий вісник Національної музичної академії України ім. П. І. Чайковського. Вип.37: Стиль музичної творчості: естетика, теорія, виконавство. Київ, 2004. С.43–50.
13. Жарков О., Коханик І. Темброва композиція «Prélude à l'Après-midi d'un faune» Клода Дебюссі: стильовий аспект // Науковий вісник Національної музичної академії України ім. П. І. Чайковського. Київ, 2022. Вип. 135: Інтерпретаційні аспекти музичної творчості. С. 99–114.
14. Ігнатенко Є. «Високий стиль» хорового концерту кінця ХVІІ – ХVІІІ ст.: до проблеми музично-поетичної цілісності : дис. канд. мистецтвознавства : спец. 17.00.03 Музичне мистецтво / Національна музична академія України ім. П. І. Чайковського. Київ, 2005.
15. Котляревський І. Діатоніка і хроматика як категорії музичного мислення. Київ, 1971.
16. Коменда О. Поняття жанру в сучасному музикознавстві // Музична україністика: сучасний вимір : Вип. 3 : Зб. наук. ст. пам'яті композитора й музикознавця, доктора мистецтвознавства, професора Антона Мухи. Київ : ІМФЕ ім. М.Т. Рильського, 2009. С.120–140.
17. Коханик І. Динаміка смислоутворення в музичному стилі // Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. Київ, 2006. Вип. 60 : Теоретичні та практичні аспекти музичного смислоутворення. С. 25–32.
18. Коханик І. Музичний стиль як сфера комунікації композитора, виконавця, музикознавця // Київське музикознавство : Культурологія та мистецтвознавство. До 150-річчя Київського ін-ту музики ім. Р. М. Глієра. Збірка статей / НМАУ ім. П. І. Чайковського; Київський ін-т музики ім. Р. М. Глієра. Київ, 2017. Вип. 55. С.70–81.
19. Коханик І. Взаємодія жанру і стилю в сучасній музиці: від «діалогу» до «полілогу», або нотатки на берегах музичного постмодерну // Науковий вісник Національної музичної академії України ім. П. І. Чайковського. Київ, 2009. Вип. 81: Жанр як категорія музичної творчості. С. 31–37.

20. Кузьмінський І. Витоки, музична теорія та виконавська практика партесного багатоголосся: дис. канд. мистецтвознавства: спец. 17.00.03 Музичне мистецтво / Національна музична академія України ім. П. І. Чайковського. Київ, 2014.
21. Лекції з теорії гармонії // Бондаренко Т. О., Котляревський І. А., Пясковський І. Б., Самохвалов В. Я., Чижик І. О.: навчальний посібник для вищих мистецьких навчальних закладів. Житомир: видавець О. О. Євенок, 2018.
22. Москаленко В. Творчий аспект музичного стилю // Київське музикознавство. Київ, 1998. Вип. 1. С. 87–93.
23. Орфєєв С. Одновисотні тризвуки і тональності. Київ, 1969.
24. Пясковський І. Поліфонія в українській музиці. Київ, 2012.
25. Пясковський І. Поліфонія: навч. посібник. Київ, 2003.
26. Пясковський І. Фреймові моделі поліфонічних стилів // Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. 2004. Вип. 38.
27. Пясковський І. До питання класифікації багатоголосся в українських народних піснях // Проблеми етномузикології. 2004. Вип. 2.
28. Пясковський І. Гармонія в музиці бароко та класицизму (матеріали до курсу гармонії) // Дослідження. Досвід. Спогади: до 75-річчя / Київська середня спеціалізована музична школа-інтернат ім. М. В. Лисенка. Київ, 2009. Вип. 8. С. 67–81.
29. Самохвалов В. Я. До питання вивчення поліявищ в гармонії (проблеми класифікації акордики) // Науковий вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського, вип. 36, книга 1. Українська та світова музична культура: Сучасний погляд. К., 2005. С. 58–66.
30. Самохвалов В. Я. Про фактор внутрішньфонічної централізації співзвуч. Наукові записки. Тернопіль – Київ, 2005. С. 31–37.
31. Скорик М. Структура і виражальна природа акордики в музиці ХХ століття. Київ: Муз. Україна, 1988.
32. Супрун-Яремко Н. Поліфонія: посібник. Вінниця, 2014.
33. Стогній В. Сонатна форма як композиційна модель творів сучасних українських композиторів // Загальне та спеціалізоване фортепіано у мистецькому просторі України / Львівська нац. муз. академія ім. М. Лисенка. Львів: СПОЛОМ, 2012. С. 180–188.
34. Тукова І. Проблеми домінанти в теорії музичного жанру // Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. 2006. Вип. 44: Музика ХХ століття: погляд із ХХІ. С. 180–185.
35. Тукова І. Про смислоутворюючу роль музичного жанру // Актуальні проблеми мистецької практики і мистецтвознавчої науки: Мистецькі обрії 2009 / Мистецькі обрії; Академія мистецтв України; Ін-т проблем сучасного мистецтва. Київ, 2009. Вип. 2 (11). С. 213–218.

36. Тукова І. Про функціонування інструментальних жанрів західноєвропейського бароко в українській музиці другої половини ХХ століття // Київське музикознавство. 2000. Випуск 5. С. 198–206.
37. Тукова І. Музика і природознавство: взаємодія світів в умонастроях епох (ХVII – початок ХХІ століття). Харків, 2021.
38. Хомінський Й. Історія гармонії та контрапункту. Київ, 1975. Т. 1.
39. Хомінський Й. Історія гармонії та контрапункту. Київ, 1979. Т. 2.
40. Чижик І. О. Ранні форми гармонії // Українське музикознавство. Вип.29. Київ, 2000.
41. Шип С. Музична форма від звуку до стилю. Київ: Заповіт, 1998.
42. Шип С. Музичний жанр в методологічному аспекті // Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. Київ, 2002. Вип. 16 : Культурологічні проблеми української музики (Наукові дискурси пам'яті академіка І. Ф. Ляшенка). С. 154–177.
43. Шуміліна О. А. Сильова динаміка української духовної музики ХVII – ХVIII століть (за матеріалами рукописних колекцій). Донецьк, 2012. 299 с.
44. Щербакова Н. Про музичну композицію: методологічний аспект // Часопис Національної музичної академії України ім. П. І. Чайковського. Київ, 2011. № 1(10) 2011. С.7–18.
45. Якуб'як Я. Аналіз музичних творів. Музичні форми. Ч. 1. Тернопіль: Знання, 1999.
46. Crocker R. A history of musical style. New York, 1986.
47. Kennan K. Counterpoint: based on eighteens-century practice. New Jersey, 1999.
48. Lefferts P. England // The cambridge companion to medieval music. Cambridge, 2011.
49. McClary S. Modal subjectivities: self-fashioning in the Italian madrigal. Berkeley–Los Angeles–London, 2004.
50. Piston W. Counterpoint. London, 1970.
51. Reese G. Music in the Renaissance. New Yourk, 1959.
52. Salzer F., Schachter C. Counterpoint in composition: the study of voice leading. New York, 1989.
53. Ultan L. Music theory: problems and practices in the Middle Ages and Renaissance. Minneapolis, 1977.

**02 «Культура і мистецтво»
спеціальність 026 «Сценічне мистецтво»**

«МУЗИЧНА РЕЖИСУРА»

ФАХОВИЙ ІСПИТ «спеціальність»

Абітурієнт із музичної режисури повинен мати розвинені креативні здібності для підготовки та реалізації майбутнього творчого мистецького проєкту на матеріалі української або зарубіжної опери, оперети, мюзиклу чи рок-опери.

Водночас абітурієнт повинен володіти навичками науково-аналітичного мислення для підготовки обґрунтування та на його підставі написання магістерської наукової роботи з актуальних проблем сучасної музичної режисури.

Програма фахового іспиту передбачає обрання за власним бажанням абітурієнта та підготовку:

- 1) експлікації творчого мистецького проєкту на матеріалі української або зарубіжної опери, оперети, мюзиклу чи рок-опери;

Експлікація власного мистецького проєкту передбачає:

- з'ясування актуальності обраної тематики на тлі соціокультурних викликів сьогодення, її відповідності потребам та інтересам сучасного глядача;
- проведення режисерського аналізу обраного твору в контексті літературного (порівняння першоджерела з лібрето), музикознавчого (місце твору в композиторській діяльності маестро, особливості його музичної драматургії), театрознавчого (огляд знакових сценічних втілень твору в реаліях сьогодення) аспектів;
- формування власного режисерського задуму проєкту крізь призму режисерських новацій у сучасному музичному театрі.

Експлікація доповнюється ескізами костюмів та художньо-сценографічного вирішення вистави.

Завершує експлікація список використаної літератури та джерел, що презентують традиційні та інноваційні підходи в режисерських інтерпретаціях сучасних музично-театральних проєктів.

Загальний обсяг експлікації складає 0,5 друкованих аркушів.

Складові відеозапису творчого конкурсу з фаху

Абітурієнт повинен самостійно представити себе: назвати ім'я та прізвище, надати короткі особисті відомості (інформація про вік, місце навчання, викладачів тощо), оголосити кожний компонент програмних випробувань та презентувати його у зазначеній послідовності.

Загальна тривалість відеозапису 20 хвилин.

Технічні вимоги до відеозапису

На початку відеозапису обов'язкова процедура ідентифікації вступника.

Під час презентації експлікації та обґрунтування на відео повинно бути чітко видно постать абітурієнта у зручному для нього положенні: сидячи за столом або стоячи за кафедрою. Відеозйомка проводиться без зупинки відеокамери від початку й до кінця кожного компонента випробування. Паузи в записі припускаються лише між презентацією експлікації та обґрунтування.

В описі відео у відповідному порядку потрібно зазначити всі повні назви експлікації та обґрунтування з повними назвами творів, з іменами та прізвищами композиторів, режисерів-інтерпретаторів, театральних установ (якщо такі є). Тестовий формат опису надсилається на електронну пошту приймальної комісії НМАУ ім. П. І Чайковського синхронно з поданням єдиного файлу відеозапису.

Якість виконання програмних випробувань оцінюється оригінальністю підходів до вирішення обраної тематики експлікації власного проєкту.

Рекомендована література

1. Актуальні проблеми музичного театру в контексті соціокультурних викликів сучасності: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. Київ, 2-3 березня 2020р./Нац. муз. акад. України ім. П.І. Чайковського; ред.-упоряд. О. В. Касьянова. Київ, 2020. 256 с.
2. Веселовська Г.І. Сучасне театральне мистецтво. Київ: НАККіМ, 2014. 143с.
3. Даць І.В. Формат підготовки режисера музичного театру в соціокультурних реаліях незалежної України// Часопис Національної музичної академії України імені П.І. Чайковського: наук. журнал. Київ, 2021. № 3-4 (52-53). С. 181-202.
4. Ільченко П.І. Режисерський задум оперної вистави крізь призму сучасної театральної естетики // Українське музикознавство, 2020. Вип.46. С.45-57.
5. Касьянова О.В. Особливості інтерпретації танцю в сучасній оперній виставі // Часопис Національної музичної академії України імені П.І. Чайковського : наук. журнал. Київ, 2011. № 2 (11). С. 118-122.
6. Колодуб О. Творчі принципи організації оперної вистави /Олександр Колодуб . Життя, творчість, спогади / авт. -упоряд. І. Колодуб. Київ: Музична Україна, 2006. С. 104 – 112.
7. Корнієнко Н. Лесь Курбас: репетиція майбутнього. Київ: Либідь 2007. 328с.
8. Курбас Л. Філософія театру/ упоряд. М. Лабінський. Київ: Основи, 2001. 917с.
9. Летичевська О.М. Хорове виконавство в оперній виставі: творчість Л.М. Венедиктова: моногр. Київ, 2018. 230с.:іл.
10. Мерлін Б. Акторське мистецтво. Теорія і практика /пер. з англ. Харків: Гуманітарний центр, 2017. 256с.
11. Михайлова Н.М. Творчість і співтворчість у комунікативній системі режисер – хормейстер – актор // Часопис Національної музичної академії України імені П.І. Чайковського: наук. журнал. Київ, 2010. №2 (7). С. 91-95.
12. Михайлова Н.М. Трансформація рольової функції хору у музичній виставі (на прикладі театральної практики останньої третини ХХ-початку ХХІ століть):

- автореф. дис... канд. мистецтвознавства. 17.00.03 – музичне мистецтво / Харківський нац. ун-т мистецтв ім. І.П. Котляревського. Харків, 201. 12с.
13. Москаленко В.Г. Лекції з музичної інтерпретації: навч. посібник. Київ, 2012. 272с.:іл.
 14. Нестьєва М.І. Режисер і композитор – одностумці чи супротивники? // Часопис Національної музичної академії України імені П.І. Чайковського: наук. журнал. Київ, 2012. №3 (16). С. 11 – 16.
 15. Світовий та український музичний театр у контексті сучасного культурного дискурсу: матер. міжнар. наук.-практ. конф. Київ, 22-23 лютого 2021р. / НМАУ ім. П.І. Чайковського; ред.-упоряд. О.В. Касьянова. Київ, 2021. 288с.
 16. Станішевський Ю. Національний академічний театр опери та балету України імені Тараса Шевченка: Історія і сучасність: моногр. Київ: Музична Україна, 2002. 736с.:іл.
 17. Станішевський Ю.О. Національна опера України. 2001-2011: моногр. Київ: Музична Україна, 2012. 304с.
 18. Станішевський Ю.О. Режисура в сучасному українському музичному театрі: моногр. Київ: Наукова думка, 1982. 278с.
 19. Степурко В.І. Аналіз музичних творів: навч. посібник. Київ: НАКККІМ, 2020. 140с.
 20. Черкашина-Губаренко М. Оперний театр у мінливому часопросторі: моногр. Харків, Акта, 2015. 380с.
 21. Черкашина-Губаренко М.Р. Структурний аналіз оперного твору (стаття перша)// Часопис Національної музичної академії України імені П.І. Чайковського: наук. журнал. Київ, 2009. №2 (3). С. 58- 78.
 22. Черкашина-Губаренко М.Р. Структурний аналіз оперного твору (стаття друга)// Часопис Національної музичної академії України імені П.І. Чайковського: наук. журнал. Київ, 2009. №4 (5). С. 142- 153.
 23. Шутько С.М. Сучасна музична режисура: новаторство чи авантюризм? // Часопис Національної музичної академії України імені П.І. Чайковського: наук. журнал. Київ, 2021. №3-4 (52-53). С. 203-206.
 24. Юдова-Романова К.В. Технічні засоби оформлення сценічного простору. Київ: КНУКіМ, 2017. 314с.: іл.

**03 «ГУМАНІТАРНІ НАУКИ»
спеціальність 034 «КУЛЬТУРОЛОГІЯ»**

ФАХОВИЙ ІСПИТ (Музична культурологія)

Фахове випробування передбачає відповідь на запитання із запропонованого даними вимогами переліку. Перелік складається із трьох блоків питань (Блок 1, Блок 2, Блок 3). Абітурієнт самостійно обирає по одному питанню із кожного блоку та дає відповідь. Відповідь на кожне запитання має містити: обґрунтування вибору саме цього питання, опис фактів, явищ і закономірностей, які характеризують проблему; обов'язковими є посилання на джерела та дослідження, які використовує абітурієнт для відповіді.

Абітурієнт повинен вільно орієнтуватися у головних процесах і провідних тенденціях розвитку світової та вітчизняної культури, знати сучасні наукові методи її дослідження, головні етапи розвитку музичної культури України, світової музичної культури та розуміти принципи їх періодизації, типологізації. Вміти визначати загальні особливості провідних національних музичних шкіл, мати уявлення про види та жанри музичного мистецтва, їх художню специфіку і культурну функцію, володіти навичками аналізу музичного твору. Обов'язковим є вміння абітурієнта розкрити специфіку будь-якого культурного явища в історичному і загальнокультурному контексті, в аспекті культурологічної проблематики, з залученням культурологічних і філософсько-естетичних концепцій, пов'язати його з відповідними історичними, соціально-політичними тенденціями, охарактеризувати аналогічні процеси у філософії, літературі, мистецтві. Абітурієнт повинен розуміти загальну картину музичного життя та стиль певної епохи, усвідомлювати роль творчої особистості, її світосприйняття в історії музичної культури.

Абітурієнт також має надіслати до приймальної комісії план-проспект магістерської роботи до 0,5 др. арк., в якому висвітлюються проблеми, поставлені в роботі, її актуальність, можливості практичного застосування результатів.

Технічні вимоги

На початку відеозапису обов'язкова процедура ідентифікації вступника.

Відповіді на запитання даються українською мовою. Відповідь кожного питання можна записати окремим відеофайлом тривалістю 5–7хвилин. Запис відповіді на кожне окреме питання не може перериватися. Єдиний файл відеозапису усіх відповідей на питання фахового іспиту може складатися з декількох файлів-окремих питань. План-проспект магістерської роботи надсилається синхронно з посиланням на завантаження єдиного файлу відеозапису у відповідній системі онлайн-реєстрації на участь у фаховому іспиті.

Питання до фахового випробування «Музична культурологія»

Блок 1. «Історія та теорія світової та української культури»

1. Типологія визначень терміну «культура» та історичний розвиток його змісту. Підходи дослідження культурно-історичного процесу.
2. Первісна культура: проблеми та методи дослідження. Специфіка світосприйняття в ранніх формах культури (міф, табу, ритуал). Архаїчні вірування: тотемізм, фетишизм, анімізм, магія.
3. Стародавній Схід як культурологічне поняття. Загальна характеристика культури Стародавнього Єгипту та Месопотамії.
4. Культура Стародавньої Індії та Китаю.
5. Трипільська цивілізація – «золотий вік» прадавньої української культури. Семантика орнаменту трипільської кераміки та структури протоміста.
6. Міфологічні уявлення східних слов'ян.
7. Культура Античності: загальна характеристика.
8. Культура Візантії.
9. Філософія світла та кольору у храмовому мистецтві Київської Русі. Мозаїки та фрески Софії Київської.
10. Культура Європейського Середньовіччя: проблема дослідження та особливості розвитку.
11. Культура Відродження. Реформація та формування культури Нового часу.
12. Трансцендентально-містична картина світу українського бароко. Художня система бароко.
13. Стильові особливості українського бароко XVII – XVIII століть на прикладах літератури, музики, театру (шкільної драми), архітектури, образотворчого мистецтва.
14. Ідея кордоцентризму та бакатовимірність творчості Г.Сковороди.
15. Витоки та основні засади культури епохи Просвітництва.
16. Культуротворче, художньо-естетичне генерування національної ідеї в українській духовній культурі XIX ст.
17. Соціокультурна спрямованість та символіка образів містерії Т.Г.Шевченка «Великий льох».
18. «Мойсей» І.Я.Франка: ідея пасіонарної жертви. Образ Мойсея в музичній культурі.
19. Модернізм, неоромантизм в українській культурі. Лицарський міф у творчості Лесі Українки.
20. Культура XX ст. (тенденції дослідження та способи теоретичних узагальнень).
21. Авангард в українській художній культурі першої третини XX ст. на основі образотворчого мистецтва (неовізантізм, кубофутуризм) та театру («Березіль»).
22. Перформативність, діалоговість, ігрова специфіка в українському контексті постмодерністської культури кінця XX – початку XXI ст.

23. Перспективи збереження і розвитку національної української культури у контексті інформаційного суспільства.

Блок 2. Історія та теорія української та світової музичної культури

1. Музична культура Середньовіччя: від школи Нотр-Дам до Арс Нова.
2. Народження drama per musica. Філософія, література, музика в оперній концепції «Орфея» К. Монтеверді.
3. Українська музична культура епохи Бароко. Естетичні та теоретичні засади «Граматики» М. Дилецького. Провідні музичні жанри. Партесний концерт.
4. Культура Просвітництва в музичному мистецтві другої половини XVIII століття. Опері В.-А. Моцарта.
5. Форепіанна мініатюра епохи Романтизму: творчість Ф. Шопена.
6. «Чарівна опера» як явище культури європейського музичного Романтизму.
7. Проблема співвідношення літературного першоджерела та опери в музичній культурі.
8. М. Лисенко: український національний стиль в контексті культури європейського Романтизму. Створення української героїко-патріотичної опери. «Тарас Бульба».
9. Історико-культурні та естетичні передумови виникнення Нової віденської школи. А. Шенберг, А. Веберн, А. Берг.
10. Полістилістика в музичній культурі XX століття. І. Стравінський: головні стильові періоди творчості.
11. Творча біографія М. Леонтовича на тлі відродження національної культури в Україні кінця XIX – початку XX ст.
12. Новаційні процеси у розвитку української музичної культури другої половини XX століття: Б. Лятошинський та його школа.

Блок 3. План-проспект магістерської роботи.

Обґрунтування проблематики майбутнього магістерського дослідження, в якому висвітлюються її актуальність в контексті сучасних культурологічних проблем, джерельна база дослідження, приблизна структура дослідження, можливості практичного застосування результатів.

Література

1. Аберт Герман. В.А.Моцарт. Лейпциг, 1919. В 2-х т. (Abert Hermann. W.A.Mozart. Leipzig, 1919).
2. Ареф'єва Є. Музична поетика І.Стравінського як риторика // Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку. Вип. 29. Рівне: РДГУ, 2018. С. 17-23.
3. Ареф'єва Є. Діалог культур в музиці І.Стравінського // Science and Education a New Dimension. Humanities and Social Sciences. IX (46), I: 254, 2021. Jun.S.11-15.

4. Ареф'єва Є. Теоретична поетика Ігоря Стравінського як культурно-історична антропологія // Вісник КНУКіМ. Серія "Мистецтвознавство". (41). 2019. С. 102-108.
5. Архімович Л., Гордійчук М. Микола Лисенко: життя та творчість / Л.Архімович, М.Гордійчук. 3-тє вид., доп. і перероб. Київ: Музична Україна, 1992. 256 с.
6. Бетховен - terra incognita. Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти. Збірник наукових статей Харківського національного університету мистецтв імені І.П.Котляревського. Вип.45. Харків: Видавництво ТОВ "С.А.М.", 2015. 244 с.
7. Білецький П.О. Українське мистецтво другої половини XVII-XVIII ст. Київ: Мистецтво, 1981.
8. Блуме Ф. Романтика // Епохи історії музики в окремих викладах: у 2-х ч. Ч.2. Одеса, 2004. С. 124-188.
9. Бобошко Ю.М. Режисер Лесь Курбас. Київ, 1987.
10. Герасимова-Персидська Н. О. «Граматика» Миколи Дилецького як джерело атрибутів його невідомих творів // Науковий вісник НМАУ імені П. І. Чайковського : Музикознавство: з ХХ у ХХІ століття. Київ, 2000. Вип. 7. С. 34-45.
11. Герасимова-Персидська Н. О. Ізоритмічні мотети Гійома де Машо і їх «готична» концепція форми // Київське музикознавство. Київ, 2001. Вип. 6. С. 5-23.
12. Герасимова-Персидская Н. А. Месса Нотр Дам Гийома де Машо: «Сумма музыки» Средневековья и прорыв в Новое искусство // Науковий вісник НМАУ імені П. І. Чайковського. Київ, 2006. Вип. 41. С. 5-18. (Серія «Старовинна музика: сучасний погляд. Ars medievalis. Ars contemporalis» : кн. 2).
13. Говдя П.І. Українське мистецтво другої половини ХІХ - початку ХХ ст. Київ: Мистецтво, 1989.
14. Духовні твори М. Леонтовича. Київ, 2005 (Упорядник М. Гобдич).
15. Духовно-музичні твори українських композиторів ХХ ст. Київ, 2004 (Упорядкування і редакція М. Юрченка).
16. Забужко О. С. Філософія української ідеї та європейський контекст: Франків. Період / О. С. Забужко. Київ: Основа, 1993. 126 с.
17. Забужко О. С. Шевченків міф України. Спроба філософського аналізу. – 3-є вид. Київ: Факт, 2006. 148 с. (Сер. «Висока полиця»).
18. Завальнюк А. Микола Леонтович: дослідження, документи, листи. Вінниця, 2002.
19. Зінькевич О. Український авангард // Музика, 1992, № 4.
20. Іванова Ірина. Специфіка піаністичної трактовки теми "Їхав козак за Дунай" у варіаціях К.Вебера та його сучасників - Й.Гуммеля та Л.Бетховена. Вісник Харківського національного університету мистецтв імені І.П.Котляревського, 2019. С.148-157.
21. Історія світової культури. Культурні регіони: Навч. посібник / Кер. авт.

- колективу Л. Левчук. Київ, 1997. 448 с.
22. Історія світової культури: Навч. Посібник / Керівник авт. Колективу Л.Т. Левчук. Київ, 2000.
23. Історія та теорія світової і вітчизняної культури: Навч. Посіб./ За ред. А.К.Бичко. Київ, 1993.
24. Історія України в особах: XIX - XX ст. / І.Войцехівська (кер.авт.кол.), В.Абліцов, О.Божко та ін. Київ: Україна, 1995. 479 с.
25. Історія української культури. За ред. І.Крип'якевича. Львів, 1936.
26. Комаринець Т. Ідейно-естетичні основи українського романтизму (проблема національного й інтернаціонального). Львів: Вища школа, 1983. 222 с.
27. Копиця М. Симфонізм Б.Лятошинського: епоха, колізії, драматургія, Київ, 1990
28. Корній Л. Історія української музики : Підруч. для вищ. муз. навч. закл. Ч. 3. XIX століття / Л. П. Корній; Нац. муз. акад. України ім. П.І.Чайковського. К.; Х. : Вид-во М.П.Коць; Нью-Йорк, 2001. 477 с.
29. Корній Л., Сюта Б. Історія української музичної культури : підручник для студентів вищих навчальних закладів / До 100-річчя Національної музичної академії України імені П.І. Чайковського. – К. : НМАУ ім. П.І. Чайковського, 2011. — 736 с.
30. Корчова О. Музичний модернізм як terra cognita: монографія. Київ : Музична Україна, 2020. 490 с.
31. Кузьмінський І. Ю. Доба становлення партесного багатоголосся. Режим доступу: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&image_file_name=PDF/Mz_2013_23_4.pdf
32. Культурологія: українська та зарубіжна культура: Навч. посіб. / М. М. Закович, І. А. Зязюн, О.М. Семашко. Київ: Знання, 2004. 567 с.
33. Лігус О.М. Методологічні аспекти дослідження романтизму в європейському музичному мистецтві XIX - початку XX століття // Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. №4, 2020. С.140-144.
34. Лігус О.М. Проблема дефініції романтизму: історіографічний аспект // Молодий вчений. №6 (46). 2017.
35. Леонтович М. Хорові твори. Київ: Музична Україна, 2005.
36. Микола Лисенко у спогадах сучасників, у 2-х т., т. 1. Київ, 2003.
37. Наєнко М. Романтичний епос: Ефект романтизму і українська література. Київ: Просвіта, 2000. 382 с.
38. Нестьева М. Музыка Валентина Сильвестрова. Беседы. Статьи. Письма. Харьков: Акта, 2012.
39. Мицик В.Ф. За законом світового ладу: Трипільська цивілізація і світогляд українського народу. Київ, 2007.
40. Новакович М. Канон українського музичного модернізму (На прикладі творчості Бориса Лятошинського). — Видавництво «Твердиня». Луцьк, 2012.

41. Огієнко І. Українська культура. Коротка історія культурного життя українського народу. Київ, 1918.
42. Ольховський А. Нарис історії української музики. Київ: Музична Україна, 2003.
43. Павличко С.Д. Дискурс модернізму в українській літературі. Київ : Либідь, 1997.
44. Павлишин С. Валентин Сильвестров. Киев: Муз. Украина, 1989.
45. Павлова О. Ю. Історія української культури. Київ: Центр учбової літератури, 2012. 352 с.
46. Попович М. Нарис історії культури України. К.: «АртЕк», 1998. 728 с.
47. Попович М. Григорій Сковорода на тлі філософсько-релігійних рухів „раннього Модерну” // Сковорода Григорій: ідейна спадщина і сучасність. Київ, 2003. С. 30 – 50.
48. Попович М. В. Червоне століття. Київ : АртЕк, 2005. 888с.
49. Рябов І.С. особливості сонатних циклів середнього періоду творчості Л.Бетховена // Наукові записки НДУ імені М.Гоголя. 2021. С.49-56.
50. Рябчук М. Від Малоросії до України: парадокси запізнілого націєтворення. Київ : Критика, 2000. 304с.
51. Сівєрс В.А. Історія світової культури : підручник. НАКККіМ, 2011. 368 с.
52. Стравінський та Україна. Музика, 2019. С.8-12.
53. Сидоренко Л.В. Романтизм і неоромантизм: діалог в епоху постмодернізму // науковий вісник Національної музичної академії України імені П.І.Чайковського, 2020. Вип. 128. С. 23-34.
54. Творчість М. Д. Леонтовича. Зб. ст. / Упор. В. Золочевський. Київ, 1977.
55. Творчість М. Лисенка і духовний розвиток особистості: матеріали наук. читань. Чернігів, 1992.
56. Тишко С. В. До проблеми комунікаційних технологій в музичній культурі: PR доби романтизму – перші кроки // Київське музикознавство. Вип. 25: Культурологія та мистецтвознавство. Київ, 2007. С. 24 – 34.
57. Тишко С. В. Засоби транспортної комунікації: рефлексії музичної культури (про деякі аспекти дослідження творчих біографій музикантів) // Київське музикознавство. Вип. 30. Київ, 2009. С. 72 - 80.
58. Топоров В. «Світове дерево»: універсальний образ міфопоетичної свідомості // Всесвіт, 1977. № 6.
59. Тукова І. Г. Музика і природознавство. Взаємодія світів в умонастроях епох (XVII — початок XXI століть) Харків : Акта, 2021. 456 с.
60. Українське музикознавство, вип. 27 (до ювілею М. В. Лисенка). Київ, 1992.
61. Феномен української культури: методологічні засади осмислення / За ред. В.Шинкарука. Київ, 1996.
62. Українське музикознавство, вип. 27 (до ювілею М. В. Лисенка). Київ, 1992.
63. Фридерик Шопен: Збірка статей / Ред.-упорядник Я. Якуб'як. Львів:

Сполом, 2000.

64. Шалагінов Б. Амадей Гофман і Амадей Моцарт: ще раз про музичність романтичної прози // Вісник Львівського університету. 2012. Вип.20. Ч.2. С.236-242.
65. Шалогінов Б. Німецький романтизм і містичне // Поетика містичного: колективна монографія. Чернівці: ЧНУ, 2011.
66. Юдкін-Ріпун І.М. Культура романтики. Київ: Інститут імені М.Рильського НАНУ, 2001. 481 с.
67. Яковенко Н. Нарис історії України з найдавніших часів до кінця XVIII ст. Київ: Генеза, 1997. 704 с.
68. Arnold D., Fortune N. The new Monteverdi companion. London, Boston, 1985.
69. Articles Anonymous theoretical writings, Organum, Leonin, Perotin, The New Grove Dictionary of Music and Musicians, ed. Stanley Sadie. 20 vol. London, Macmillan Publishers Ltd., 1980.
70. Bukofzer M. Music in the Baroque era. New York, 1947.
71. Fenlon, I. The Mantuan Orfeo // Claudio Monteverdi: Orfeo / John Whenham (ed.). Cambridge : Cambridge University Press, 1986.
72. Donington, R. Monteverdi's First Opera // The Monteverdi Companion / Arnold, Denis and Fortune, Nigel (eds). L. : Faber and Faber, 1968.
73. Earp L. Guillaume de Machaut: A Guide to Research. New York, 1995.
74. Erich Schenk. W.A.Mozart. Leipzig, Wien, 1955.
75. Jean-Jacques Eigeldinger, Chopin: Pianist and Teacher, as Seen by His Pupils, Cambridge University Press, 1989.
76. Harold Gleason and Warren Becker, Music in the Middle Ages and Renaissance (Music Literature Outlines Series I). Bloomington, Indiana. Frangipani Press, 1986.
77. Richard H. Hoppin, Medieval Music. New York, W.W. Norton & Co., 1978.
78. Leach E. E. Guillaume de Machaut: secretary, poet, musician. Ithaca, N.Y.; London: Cornell University Press, 2011.
79. Samson Jim. The Music of Chopin. Boston: Routledge and Kegan Paul, 1985.
80. Schoenberg Arnold (edited by Leonard Stein). Style and Idea. London : London, Faber & Faber [1975].
81. Schrade L. Monteverdi, creator of modern music. London, 1950.
82. Stafford W. The Mozart Myths: A Critical Reassessment. - Stanford: Stanford University Press, 1991. - 300 p.
83. Taruskin R. Stravinsky and the Russian traditions: a biography of the works through Mavra. Oxford: Oxford Univ. Press, 1996.
84. The Cambridge Companion to Mozart / edited by Simon P. Keefe. - N. Y.: Cambridge University Press, 2003. 292 p. (The Cambridge Companion to).
85. Whenham J., Wistreich R. The Cambridge companion to Monteverdi. Cambridge, New York, 2007.
86. Tomaszewski Mieczysław: Chopin: człowiek, dzieło, rezonans. Poznań: Podsiadlik-Raniowski i Spółka, 1998.

87. Wright C. *Music and Ceremony at Notre Dame of Paris, 500–1550*. Cambridge, MA, 1989.

**СПІВБЕСІДА ДЛЯ ВСТУПНИКІВ НА ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ МАГІСТР,
ЯКІ МАЮТЬ ПРАВО ПРОХОДИТИ ВСТУПНІ ВИПРОБУВАННЯ У ФОРМІ СПІВБЕСІДИ**

**025 «МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО», 026 «СЦЕНІЧНЕ МИСТЕЦТВО»,
034 «МУЗИЧНА КУЛЬТУРОЛОГІЯ»**

Співбесіда – форма вступного випробування, яка передбачає оцінювання знань, умінь та навичок вступника, за результатами якої виставляються оцінки за шкалою 100–200 (з кроком в один бал) або ухвалюється рішення про негативну оцінку вступника («незадовільно»).

У 2023 році для цих категорій вступників співбесіда проводиться за рішенням НМАУ імені П.І. Чайковського у дистанційному режимі (за допомогою додатку ZOOM за посиланням).

Зміст питань співбесіди для вступників які вступають на навчання заступенем магістр відповідає програмі єдиного вступного іспиту з іноземних мов, яка затверджена наказом МОН від 28 березня 2019 року №411 в частині II (далі ЄВІ). Програма співбесіди створена з урахуванням Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти рівнів B1 та B2.

Вступники, що вступають на освітній ступінь магістра та мають право на спеціальні умови участі в конкурсному відборі, братимуть участь у вступній кампанії за результатами співбесіди з іноземної мови (замість ЄВІ та фахового іспиту):

1. Проходять вступні випробування у формі співбесіди та в разі позитивної оцінки (144-200) рекомендуються до зарахування під час вступу для здобуття вищої освіти на основі повної загальної середньої освіти за кошти державного бюджету (за державним замовленням) (крім випадку, якщо в заяві зазначено: «Претендую на участь у конкурсі виключно на місця за кошти фізичних та/або юридичних осіб, повідомлений про неможливість переведення в межах вступної кампанії на місця державного замовлення»):

особи з інвалідністю внаслідок війни відповідно до статті 7 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»;

особи, яким Законом України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» надано право на прийом без екзаменів до державних закладів вищої освіти за результатами співбесіди;

особи з інвалідністю, які неспроможні відвідувати заклад освіти (за рекомендацією органів охорони здоров'я та соціального захисту населення).

Для цих категорій вступників співбесіда може проводитись дистанційно за рішенням закладу вищої освіти.

2. Спеціальними умовами участі у конкурсному відборі на навчання для здобуття ступеня магістра на основі НРК6 або НРК7 у вигляді участі у конкурсному відборі на навчання за результатами співбесіди з іноземної мови замість ЄВІ та фахового іспиту користуються:

особи, визнані постраждалими учасниками Революції Гідності, учасниками бойових дій відповідно до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх

соціального захисту», зокрема ті з них, які проходять військову службу (крім військовослужбовців строкової служби) в порядку, визначеному відповідними положеннями про проходження військової служби громадянами України;

особи, яким за рішенням регламентної комісії при регіональному центрі оцінювання якості освіти відмовлено в реєстрації для участі в НМТ 2023 року / рішенням приймальної комісії відмовлено в реєстрації для участі в ЄВІ (на підставі рішення регламентної комісії регіонального центру оцінювання якості освіти, ухваленого за результатами розгляду документів вступника, здійсненого на запит приймальної комісії, що реєструє) через неможливість створення особливих (спеціальних) умов (за умови внесення до картки фізичної особи копії медичного висновку за формою первинної облікової документації № 086-3/о «Медичний висновок про створення особливих (спеціальних) умов для проходження зовнішнього незалежного оцінювання», затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України, Міністерства охорони здоров'я України від 29 серпня 2016 року № 1027/900, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 27 грудня 2016 року за № 1707/29837 (далі – наказ № 1027/900), що завірений підписом секретаря регламентної комісії при регіональному центрі оцінювання якості освіти і печаткою регіонального центру оцінювання якості освіти, та відповідного витягу з протоколу засідання регламентної комісії при регіональному центрі оцінювання якості освіти);

особи, яким на запит щодо можливості створення спеціальних умов для проходження НМТ, ЄВІ регламентною комісією при регіональному центрі оцінювання якості освіти надано відмову в їх створенні через відсутність організаційно-технологічних можливостей (за умови внесення до картки фізичної особи відповідного витягу з протоколу засідання регламентної комісії при регіональному центрі оцінювання якості освіти та медичного висновку, у якому зазначено про необхідність створення певних умов для проходження НМТ, медичного висновку, у якому зазначено про необхідність створення певних умов для складання ЄВІ);

особи з інвалідністю або діти з інвалідністю, які в 2023 році не брали участі в основних та додаткових сесіях НМТ, ЄВІ через наявність захворювання або патологічного стану, зазначеного в Переліку захворювань та патологічних станів, що можуть бути перешкодою для проходження зовнішнього незалежного оцінювання, затвердженому наказом № 1027/900, (за умови подання до приймальної комісії закладу вищої освіти документа (його копії), що засвідчує статус особи з інвалідністю або дитини з інвалідністю та одного з документів, зазначених у підпункті 1 пункту 2 наказу [№ 1027/900](#), або копії такого документа).

**СПІВБЕСІДА ДЛЯ ВСТУПНИКІВ ЯКІ ВЖЕ МАЮТЬ СТУПІНЬ
МАГІСТРА (НРК7)
025 «МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО», 026 «СЦЕНІЧНЕ МИСТЕЦТВО»,
034 «МУЗИЧНА КУЛЬТУРОЛОГІЯ»**

Співбесіда для вступників, які вже мають ступінь магістра (НРК7), можуть за їх вибором або подати результати ЄВІ, або скласти відповідну співбесіду та фаховий іспит.

У 2023 році для цих категорій вступників співбесіда проводиться за рішенням НМАУ імені П.І. Чайковського у дистанційному режимі (за допомогою додатку ZOOM за посиланням).

Тестові завдання тесту загальної навчальної компетентності ЄВІ укладаються відповідно до Програми тесту загальної навчальної компетентності єдиного фахового вступного випробування для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 11 лютого 2022 року № 158.

Тестові завдання тесту з іноземних мов ЄВІ укладаються відповідно до Програми єдиного вступного іспиту з іноземних мов для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра на основі здобутого ступеня вищої освіти (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста), затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України 28 березня 2019 року № 411.

Ознайомитись з програмами можна за посиланнями:

<https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0158729-22#n10>

<https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0411729-19#n10>

ВИМОГИ ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ ДЛЯ ІНОЗЕМЦІВ**Перелік питань для вступного іспиту з української мови для бакалаврів
(перший освітній рівень)**

1. Де Ви народились? Розкажіть про Ваше місто.
2. В якій країні Ви народились? Розкажіть про Вашу країну.
3. Де Ви навчались?
4. Які навчальні заклади є у Вашій країні?
5. Чи давно Ви займаєтесь музикою?
6. Яка Ваша сім'я? Розкажіть про Вашу сім'ю.
7. Яке Ваше хобі?
8. Яка Ваша улюблена пора року?
9. Що знаходиться у Вашій кімнаті?
10. Як Ви любите відпочивати?
11. Чи любите Ви подорожувати? Де Ви подорожували?
12. Яку музику Ви любите?
13. Яка Ваша улюблена книга?
14. Чи відвідуєте Ви бібліотеку? Які книги Ви вибираєте?
15. Яким спортом Ви займаєтесь?
16. Які Ваші улюблені страви?
17. Які магазини Ви любите відвідувати?
18. Як проходить Ваш вихідний день?
19. Як проходить Ваш робочий день?
20. Чи є у Вас друг (подруга)? Розкажіть про друга (подругу).

**Перелік питань для вступного іспиту з української мови для магістрів
(другий освітній рівень)**

1. Прочитайте текст та дайте відповіді на запитання:

Микола Лисенко

Микола Віталійович Лисенко – видатний український композитор. Музичний талант М.В.Лисенка був виявлений ще у ранньому дитинстві. Він написав більше тисячі творів. Сто (100) найкращих пісень і хорів композитор створив на слова геніального поета Тараса Шевченка.

Дайте відповіді на запитання:

1. Хто такий Микола Лисенко?
2. Коли у нього був виявлений музичний талант?
3. На слова якого поета він створив 100 найкращих творів?

2. Прочитайте текст та дайте відповіді на запитання:

Станіслав Людкевич

Станіслав Пилипович Людкевич – видатний український композитор. Він народився в учительській сім'ї. Батько його дуже любив музику, мати добре знала музичне мистецтво. Першою вчителькою з музики малого Станіслава була мати. Вона передала синові любов до народної пісні.

Дайте відповіді на запитання:

1. Хто такий Людкевич?
2. У якій сім'ї він народився?
3. Хто був першою вчителькою з музики малого Станіслава?
4. Що вона передала синові?

3. Прочитайте текст та дайте відповіді на запитання:

Микола Дмитрович Леонтович

Микола Дмитрович Леонтович – видатний український композитор. Дитинство майбутнього композитора пройшло серед чудової природи. У сім'ї завжди лунала музика. Батько грав на кількох інструментах, мати чудово співала. Музичні здібності хлопчика проявилися дуже рано. Композитор у своїх творах розкрив співучу душу свого народу.

Дайте відповіді на запитання:

1. Де пройшло дитинство Миколи?
2. Коли у нього проявилися музичні здібності?
3. Що завжди звучало у сім'ї?
4. Хто чудово співав?
5. Що розкрив Леонтович у своїх творах?

4. Прочитайте текст та дайте відповіді на запитання:

Левко Миколайович Ревуцький

Левко Миколайович Ревуцький – видатний український композитор. Він народився у 1889 (тисяча вісімсот вісімдесят дев'ятому) році. З дитинства Левко любив природу і народну пісню. З п'яти років майбутній композитор почав навчатися грі на фортепіано.

Левко Миколайович Ревуцький навчався в Київській консерваторії та в Київському університеті. В консерваторії він навчався на фортепіанному та композиторському факультетах, а в університеті він вивчав право.

Ревуцький написав багато творів для фортепіано, симфонії, вокальні твори. Він зробив багато обробок народних пісень, які стали шедеврами.

Дайте відповіді на питання:

1. Коли народився Левко Миколайович Ревуцький?
2. Що він любив з дитинства?
3. Де навчався Левко Миколайович Ревуцький?
4. На яких факультетах він навчався в консерваторії?
5. Хто написав багато творів для фортепіано, симфонії, вокальні твори?

5. Прочитайте текст та дайте відповіді на запитання:

Максим Березовський

Максим Березовський народився у Глухові. Він навчався у Києво-Могилянській академії, де почав писати власні твори.

Він дуже красиво співав.

В 1759-60 (тисяча сімсот п'ятдесят дев'ятому – шістдесятому) роках Березовський виступав як співак-соліст в Італійській опері. Потім тривалий час він навчався в Італії, у Болонській філармонічній академії. Березовський брав уроки у відомого композитора та історика музики Мартіні. Згодом він став членом Болонського філармонічного товариства.

Березовський був прекрасним композитором. Він писав духовні концерти. Березовський поєднав музику Західної Європи з українським хоровим мистецтвом.

Дайте відповіді на питання:

1. Де народився Максим Березовський?
2. Де він навчався?
3. Як він співав?
4. Коли він виступав як співак-соліст в Італійській оперній трупі?
5. У якого відомого композитора та історика музики Березовський брав уроки?
6. Членом якого товариства він став згодом?
7. Які концерти він писав?

6. Прочитайте текст та дайте відповіді на запитання:

Борис Миколайович Лятошинський

Борис Миколайович Лятошинський народився 4 (четвертого) січня 1895 (тисяча вісімсот дев'яносто п'ятого) року в місті Житомир. Його батько був вчителем історії. Мати добре грала на фортепіано та співала.

Вчився юний Лятошинський у житомирській гімназії, яку закінчив у 1913 (тисяча дев'ятсот тринадцятому) році.

Він вчився грати на скрипці і фортепіано. В 14 (чотирнадцять) років майбутній композитор написав кілька музичних творів, серед яких - мазурка і вальс для фортепіано, фортепіанний квартет.

У 1913 (тисяча дев'ятсот тринадцятому) році Б. Лятошинський переїхав до Києва, де почав навчатися на юридичному факультеті Київського університету. Одночасно він готувався до вступу в консерваторію, брав приватні уроки у Р. Глієра.

Дайте відповіді на питання:

1. Коли народився Борис Миколайович Лятошинський?
2. Ким був його батько?
3. На чому добре грала його мати?
4. У якій гімназії вчився юний Лятошинський?
5. На чому вчився грати Лятошинський?
6. У скільки років він написав кілька музичних творів?
7. У якому році Б. Лятошинський переїхав до Києва?
8. На якому факультеті Київського університету він почав навчатися?
9. У кого він брав приватні уроки?

7. Прочитайте текст та дайте відповіді на запитання:

Віктор Степанович Косенко

Віктор Степанович Косенко народився у Петербурзі. Його дитинство пройшло у Варшаві. Він був вундеркіндом: у шість років грав на слух Патетичну сонату Бетховена. Тоді він ще не знав нот. Унікальні здібності хлопчика розвивали професори Варшавської консерваторії. Музичну освіту Косенко продовжив у Петербурзькій консерваторії.

Віктор Степанович Косенко є автором творів для оркестру, для фортепіано, для камерних ансамблів, для хору. Особливими є його твори для дітей (24 дитячі п'єси для фортепіано) – картинки дитячого світу. Тут є і дитячі ігри, пісні, танці. Назви п'єсам автор давав разом із дітьми.

Дайте відповіді на питання:

1. Де народився Віктор Степанович Косенко?
2. Де пройшло дитинство композитора?
3. Яку сонату він грав у шість років, не знаючи нот?
4. Професори якої консерваторії розвивали унікальні здібності хлопчика?
5. Де продовжив музичну освіту Віктор Степанович Косенко?

6. Які твори написав Віктор Степанович Косенко?

8. Прочитайте текст та дайте відповіді на запитання:

Опера

Опера — це жанр мистецтва. В опері поєднуються такі види мистецтва: драма, музика, спів, балет, а також інші види мистецтва.

Опера з'явилася в Італії. Першим великим оперним твором вважають оперу Джакомо Пері «Дафна». Перший оперний театр було відкрито у Венеції. Спочатку опера була призначена для розваг.

Існують такі форми оперної музики: велика опера (*opera seria, tragédie lyrique, grand-opéra*); напівкомічна (*semiseria*); комічна (*opera-buffa, opéra-comique, Spieloper*); романтична.

Оперна дія поділяється на акти, картини, сцени, номери. Частинами оперного твору є речитативи, аріозо, арії, дуети, тріо, квартети, ансамблі. До складу оперного колективу входять солісти, оркестр, хор. Основними оперними жіночими голосами є сопрано, меццо-сопрано, контральто, а основними чоловічими – контратенор, тенор, баритон, бас.

Дайте відповіді на питання:

1. Які види мистецтва поєднуються в опері?
2. Де з'явилася опера?
3. Яку оперу вважають першим великим оперним твором?
4. Де було відкрито перший оперний театр?
5. Для чого спочатку була призначена опера?
6. Що поділяється на акти, картини, сцени, номери?
7. Частинами чого є речитативи, аріозо, арії, дуети, тріо, квартети, ансамблі?
8. Що входить до складу оперного колективу?

9. Прочитайте текст та дайте відповіді на запитання:

Симфонія

Слово «симфонія» походить від грецької мови та означає «співзвуччя» (*συμφωνία*). Це жанр оркестрової музики, великий твір для оркестру. Класичні зразки симфонії написані для симфонічного оркестру і являють собою цикл із чотирьох частин, перша з яких пишеться в сонатній формі. Існують також симфонії для струнного, камерного, духового та інших складів оркестру, для оркестру з соло інструментом (симфонія-концерт), багато творів цього жанру, особливо серед написаних у ХХ столітті, мають будову, відмінну від класичної.

Прототипом симфонії може вважатися італійська увертюра, яка склалася при Доменіко Скарлатті в кінці XVII століття. Ця форма вже тоді називалася симфонією і складалася з *allegro, andante* і *allegro*, що об'єднувалися в одне ціле. З іншого боку, попередницею симфонії була оркестрова сюїта, що складалася з декількох частин в простих формах і

переважно в одній і тій же тональності.

Дайте відповіді на запитання:

1. Від якої мови походить слово «симфонія»?
2. Для якого оркестру написані класичні зразки симфонії?
3. Що може вважатися прототипом симфонії?
4. Яка сюїта була попередницею симфонії?

10. Прочитайте текст та дайте відповіді на запитання:

Варіації

Слово «Варіації» в перекладі з латинської мови означає зміна, різновид чогось, відхилення.

Тема з варіаціями або варіаційний цикл – це одна з найдавніших музичних форм. В ній розкривається основна музична думка за допомогою повторів, які її змінюють.

Варіації походять від народного мистецтва. Давні інструменталісти кожний рядок пісні повторювали по-новому.

У класичній музиці, як і в народному мистецтві, варіаційний цикл також заснований на постійному повторі основної музичної думки.

Варіації можуть бути орнаментальними та характерними.

Дайте відповіді на питання:

1. Що означає «варіації» в перекладі з латинської мови?
2. Який цикл – це одна з найдавніших музичних форм?
3. Яка думка розкривається за допомогою повторів, які її змінюють?
4. Від якого мистецтва походять варіації?
5. Як давні інструменталісти повторювали кожний рядок пісні?
6. На чому заснований варіаційний цикл у класичній музиці?
7. Які можуть бути варіації?

11. Прочитайте текст та дайте відповіді на запитання:

Кантата

Кантата (з італ. і лат. *cantare* –співати, нім. *Kantate*) – це великий вокально-інструментальний твір, призначений, як правило, для одного або декількох солістів, хору та оркестру. Кантати поділяються на духовні (релігійні) та світські. За характером вони бувають урочисті, ліричні, скорботні, радісні, оповідні. Кантата складається з оркестрового вступу (симфонія, прелюдія, увертюра і т. д.), арій, речитативів і хорів.

Історія кантати починається з 1-ї половини 17 століття. Спочатку термін “Кантата” використовувався в Італії для позначення великого вокального твору.

Італійські кантати були переважно світськими, а духовна кантата сформувалася в Німеччині.

Кантати писали і українські композитори..

Дайте відповіді на питання:

1. Як поділяються кантати?
2. Якими вони бувають за характером?
3. З чого складається кантата?
4. З якого часу починається історія кантати?
5. Якими переважно були італійські кантати?
6. Де сформувалася духовна кантата?
7. Чи писали кантати українські композитори?

12. Прочитайте текст та дайте відповіді на запитання:

Концерт як музичний жанр.

Латинське *concertare* означає змагатися. Італійське *concerto* означає згода. У музиці концертом стали називати твір, у виконанні якого беруть участь соліст і оркестр. Вони ніби змагаються один з одним: віртуозна партія соліста протиставлена барвистості звучання оркестру. Як правило, інструментальні концерти складаються з трьох частин і створюються за тим же принципом, що і сонати. Зустрічаються також концерти, що складаються з більшої кількості частин, бувають вони і одночастинні. Безліч концертів написано для рояля, скрипки, віолончелі з оркестром. Є концерти і для інших інструментів – для духових, для гітари і т. д. Ви могли почути і концерт для голосу з оркестром. Його написав український композитор Р. Глієр.

Іноді композитори пишуть концерти не для одного, а для двох або трьох соло інструментів. Тоді концерт так і називається: подвійний або потрійний. Наприклад, Л. Бетховена написав прекрасний потрійний концерт для фортепіано, скрипки, віолончелі з оркестром.

Дайте відповіді на питання:

1. Який твір стали називати концертом у музиці?
2. Зі скількох частин складаються, як правило, інструментальні концерти?
3. Для яких інструментів написано безліч концертів?
4. Хто написав концерт для голосу з оркестром?
5. Як називається концерт не для одного, а для двох або трьох соло інструментів?
6. Хто написав потрійний концерт для фортепіано, скрипки, віолончелі з оркестром?

13. Прочитайте текст та дайте відповіді на запитання:

Концерт як публічне виконання

Існує інше значення терміна концерт. Воно означає публічне виконання музичних творів. Таке виконання відбувається у спеціальному концертному залі, куди і приходить публіка. Так само називають виконання музичних творів по радіо і телебаченню, хоча передачі там часто ведуться зі студій, в яких ніякої публіки не буває. Але своє основне призначення такі концерти виконують: вони адресовані слухачу (слухачеві).

Концерти можуть бути різні: симфонічні і камерні, хорові та естрадні, сольні та змішані.

Дайте відповіді на питання:

1. Де відбуваються концерти – публічні виконання музичних творів?
2. Як називають виконання музичних творів по радіо і телебаченню?
3. Кому адресовані концерти?
4. Які можуть бути концерти?

14.Прочитайте текст та дайте відповіді на запитання:

Менует

Менует – це старовинний французький народний танець. Він з'явився у провінції Пуату, де люди танцювали в хороводі.

В середині XVII століття менует стає придворним танцем. Це було за часів правління Людовіка XIV. Менует виконувався в стриманій, галантній манері. Його танцювали королі та наближені до них особи.

Згодом менует став відомим в усіх країнах Європи. Він стає надзвичайно популярним. Музику менуетів писали багато композиторів.

Менуети стають частинами багатьох великих і складних творів.

Дайте відповіді на питання:

1. Де з'явився менует?
2. Коли менует стає придворним танцем?
3. В якій манері виконувався менует?
4. В яких країнах згодом став відомим менует?

15.Прочитайте текст та дайте відповіді на запитання:

Балада

Колись баладою називали однострою танцювальну пісню.

В епоху Відродження балада стає ліричним за характером твором із поліфонічним звучанням.

В Англії народну баладу виконували по черзі соло і хором. Теми балад були різні: про політичне життя, про подорожі та пригоди, про любов.

У класичному мистецтві до жанру балади звернулися німецькі поети епохи просвітництва.

Найвідомішою вокальною баладою епохи романтизму є «Лісовий цар» Ф. Шуберта.

Дайте відповіді на питання:

1. Як колись баладою називали?
2. Яким твором стає балада в епоху Відродження?
3. Як виконували народну баладу в Англії?
4. Які поети звернулися до жанру балади у класичному мистецтві?
5. Який твір є найвідомішою вокальною баладою епохи романтизму?

16. Прочитайте текст та дайте відповіді на запитання:**Вальс**

Назва танцю «вальс» походить із німецької мови і має значення «кружляти» (*walzen*). Це парний танець, в якому двоє плавно кружляють. Музичний розмір вальсу – тридольний ($3/4$, $3/8$, $6/8$).

У ХУІІІ столітті вальс був народним селянським танцем південної Німеччини та Австрії. Потім він з'являється у Відні, в інших містах Європи. Танцювальні рухи і музика вальсу стають більш плавними, темп – швидшим, акцент робиться на першій (1-й) долі такту.

На початку ХІХ століття вальс стає найпопулярнішим танцем в Європі, особливо – в Австрії. Розквіт жанру вальсу пов'язаний насамперед з творчістю Й. Ланнера, Й. Штраусів (батька, а згодом його синів).

Дайте відповіді на питання:

1. З якої мови походить назва танцю «вальс»?
2. Який музичний розмір вальсу?
3. В якому столітті вальс був народним селянським танцем південної Німеччини та Австрії?
4. Де він з'являється потім?
5. Якими стають танцювальні рухи і музика вальсу?
6. З творчістю яких композиторів пов'язаний розквіт жанру вальсу?

17. Прочитайте текст та дайте відповіді на запитання:**Етюд.**

Французьке слово *etude* буквально означає «вивчення».

В музиці етюдом називають спеціальні п'єси навчального характеру. В цих п'єсах відпрацьовують окремі технічні прийоми.

Етюди стали популярними з початку ХІХ століття.

Відомі не лише етюди, які мають технічні завдання. Найбільші композитори-віртуози писали їх як художні твори. Найвідомішими є етюди Н. Паганіні, Ф. Шопена, Ф. Ліста. Крім художнього завдання, в них полягала і технічна задача.

У ХХ (двадцятому) столітті жанр етюдів змінюється і розвивається у відповідності з новими стилями. З'явилися навіть оркестрові етюди.

Дайте відповіді на запитання:

1. Що буквально означає французьке слово *etude* ?
2. Які п'єси називають етюдом в музиці?
3. Що відпрацьовують в цих п'єсах?
4. Коли етюди стали популярними?
5. Як їх писали найбільші композитори-віртуози?
6. Чиї етюди є найвідомішими?
7. Яка задача в них полягала, крім художнього завдання?
8. У якому столітті жанр етюдів змінюється і розвивається у відповідності з новими стилями?

18. Прочитайте текст та дайте відповіді на запитання:**Музичні жанри**

Музичні жанри – це типи музичних творів.

У народній музиці є три первинні жанри: пісня, танок та марш.

Пісня буває лірична, колискова, жартівлива, історична.

Танок поділяється на вальс, гопак, танго, полька.

Марш може бути похідний, спортивний, святковий або траурний.

Кожен з жанрів має стійкі, характерні ознаки: розмір, ритмічні групи, мелодичні звороти, фактуру.

Вальс має помірний темп. Гопак – це швидкий танок, пишеться у розмірі 2/4.

За змістовними ознаками жанри поділяються на ліричні, епічні, концертні, картинні.

Дайте відповіді на питання:

1. Що таке музичні жанри?
2. Які жанри є у народній музиці?
3. Якою буває пісня?
4. На що поділяється танок?
5. Яким може бути марш?
6. Які характерні ознаки має кожен з жанрів?
7. Який темп має вальс?
8. У якому розмірі пишеться гопак?
9. Як поділяються жанри за змістовними ознаками?

19. Прочитайте текст та дайте відповіді на запитання:**Ла Скала**

Ла Скала — це оперний театр в Італії, у місті Мілан.

Будинок театру побудований у 1776—78 (тисяча сімсот сімдесят шостому - тисяча сімсот сімдесят восьмому) роках архітектором Джузеппе Пермаріні. Глядачева зала має партер і 5 (п'ять) ярусів. Перша вистава відбулася у 1778 (тисяча сімсот сімдесят восьмому) році.

З XIX століття Ла Скала стає міжнародним центром оперного мистецтва. Багато видатних опер були поставлені на цій сцені. Тут відбулися прем'єри опер Белліні, Верді, Пуччіні.

У театрі працювали видатні диригенти: Тосканіні, Ферарі, Сантіні. На сцені Ла Скала співали Монсеррат Кабальє, Пласідо Домінго, Лучано Паваротті, Соломія Крушельницька та інші видатні співаки.

Театральний сезон триває з грудня по червень. Восени в театрі виступають симфонічні оркестри.

Дайте відповіді на питання:

1. Яким архітектором побудований будинок театру?
2. Що відбулося у 1778 (тисяча сімсот сімдесят восьмому) році?
3. Яким центром стає Ла Скала з XIX століття?
4. Прем'єри опер яких композиторів тут відбулися?

5. Які видатні диригенти працювали у театрі?
6. Хто співав на сцені Ла Скала?
7. Що триває з грудня по червень?
8. Коли в театрі виступають симфонічні оркестри

20. Прочитайте текст та дайте відповіді на запитання:

Віденська державна опера

Віденська державна опера — це найбільший оперний театр в Австрії, центр музичної культури.

Театр був заснований у середині XVII століття. У 1861 - 1869 (тисяча вісімсот шістдесят першому - тисяча вісімсот шістдесят дев'ятому) роках він був побудований. Відкриття театру відбулося 25 (двадцять п'ятого) травня 1869 (тисяча вісімсот шістдесят дев'ятого) року оперою В.А. Моцарта «Дон Жуан».

На посаді директора Віденської державної опери були музиканти, режисери, адміністратори. Театр очолювали такі видатні диригенти та композитори: Густав Малер, Франц Шальк, Карл Бем, Герберт фон Караян, Лорін Маазель.

Дайте відповіді на питання:

1. Коли був заснований театр?
2. У яких роках він був побудований?
3. Коли відбулося відкриття театру?
4. На якій посаді були музиканти, режисери, адміністратори?

**ВІДПОВІДАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР
ПРИЙМАЛЬНОЇ КОМІСІЇ**

Оксана САПІГА